עולם קטן

הכוסף לשמיעה בדורה גלית לבלו לחקר

גליון 235 | וארא |

א' בשבט ה'תש"ע

עולם קטן השבועון הדתי לצעירים

ok@olam-katan.co.il

ת.ד. 7593 ירושלים 91074 טלפקס 077-6621680

הפצה: מקור ראשון 052-6070999 | אין המערכת אחראית לתוכן המודעות |

לפרסומות: אי"ת 054-6799933 olam@spotnik.co.il ברופ 72525

כולנו תורמים חיים

הרב שמואל אליהו והרב יובל שרלו

בהתגייסות משותפת חסרת תקדים קוראים הרב שמואל אליהו והרב שרלו לציבור הישראלי ולציבור הדתי בפרט לחתום על כרטיס תרומת איברים חדש שנעשה תחת פיקוח הלכתי רחב ובחסות "המרכז הלאומי להשתלות"

הצלת חיים היא למעלה מכל ויכוח. פיקוח נפש דוחה את כל המצוות, חוץ משלוש העבירות החמורות שבתורה. "וחי בהם" אמר הקב"ה בתורה "ולא שימות בהם". לכן חייבים אנו לעשות כל שביכולתנו על מנת להרבות חיים ולהציל חיים בכל מה שידנו מגעת.

המאמר הזה עוסק בהצלת חיים באמצעות הסכמה ל"תרומת איברים" על פי המותר בהלכה. וכשתרומה מותרת – היא הופכת באחת להיות גם מצווה. אדם אחד יכול בתרומתו להציל חיים של כמה וכמה אנשים, לעזור להאריך את חייהם של עוד אחרים, ולשפר את איכות חייהם (תרומת קרנית).

אנו מתגייסים לעודד את התרומה הזאת כי מספר האנשים המוכנים לתרום איברים במדינת ישראל הוא קטן ביחס למדינות אחרות בעולם. התוצאה הכואבת מאוד היא שמאות אנשים נפטרים במדינת ישראל מדי שנה מחמת מחסור באיברים שיכולים להציל חיים. אמנם קיימת מצוות קבורה, אבל גם היא נדחית מפני פיקוח נפש, וכשמצוי בפנינו חולה ויש נפטר שיש באיבריו כדי להצילו ואנו לא עושים זאת, אנו מבטלים מצווה רבה של פיקוח נפש, שדוחה את כל התורה כולה. לעומת זאת, תרומה במצב שכזה מביאה לאדם תועלת גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. בעולם הזה – כי בהסכמה מראש לתרומה מבטיח האדם גם את קדימות עצמו וגם את קדימות בני משפחתו לקבל תרומת איברים אם יצטרכו לה, חלילה. ובעולם האמת – כי יש מצווה להציל חיים כשאפשר: "לא תעמוד על דם רעך", "ורפֹא ירפא", "ואהבת לרעך כמוך" ועוד. האם יש אדם בעולם שיסכים לראות את אחד מיקיריו סובל או נפטר כשלידו נקבר אדם שהיה יכול להציל את חייו באחד מאיבריו? על זה אמר הלל הזקן שכל התורה כולה נכללת במילים "מה ששנוא עליך – אל תעשה לחברך".

אנשים חושבים בטעות שיש איזה איסור הלכתי בתרומת איברים וזה לא נכון. כל האיברים הנתרמים יבואו בסופו של דבר לקבורה כדין. כל עוד הם מתפקדים בגוף של אדם חי, מצוות הקבורה בכלל לא חלה עליהם. גם החשש שייקחו את איבריו של התורם קודם פטירתו הוסר בגלל שלוש סיבות עיקריות:

א) הידע הרפואי התפתח והרופאים מסוגלים היום לבצע השתלת איברים אחרי הפסקת נשימה מוחלטת ובלתי הפיכה של התורם (מה שנקרא בעולם: "המוות המוחי־נשימתי", והדגש הוא על ה"נשימתי" שאז ברור שהאדם מת), מצב שהכירו בו מרבית הרבנים בעולם כשעת המיתה.

ב) החוק שנכנס לתוקפו השנה בישראל אומר כי אין לקחת את איבריו של אדם לפני שמתבצעות כמה וכמה בדיקות לוודא שהתורם מת מוות מוחי־נשימתי מוחלט ובלתי הפיך באופן שאין על זה כל עוררין.

ג) הוקם מערך ארצי לפיקוח על קביעת המוות, מערך שמוודא את ביצוע החוק כפי החוק וכפי ההלכה בבתי החולים ברחבי הארץ.

מדינת ישראל ידועה בעולם ברגישות הרבה שלה לחיי אדם. גם אויבינו מכירים את הרגישות הזאת ומנסים לנצל אותה לצרכי סחיטה. הפלא הגדול הוא שבנושא הצלת חיים באמצעות תרומת איברים מיקומנו בעולם הוא נמוך מאוד. את הקלקול הזה חובה לתקן. מדינת ישראל צריכה להיות הראשונה בעולם בהצלת חיים. הציבור הדתי חייב להצטרף למהפכה ואולי גם להוביל אותה.

אמנם, בחתימה על 'כרטיס אדי' יש **גוון של צוואה** ולא כל הרבנים ממליצים לצעירים לחתום על צוואה כזו, אבל בדיוק בגלל זה קמה באחרונה יזמה חדשה, שמאחוריה עומדים הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א ורבנים אחרים, לנסח כרטיס שבו **מובעת תמיכה עקרונית** ברעיון של תרומת איברים כפי שקבעה בשעתו הרבנות הראשית לישראל בראשות הרה"ג אברהם שפירא זצ"ל ויבלח"ט הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א. כך אנו יוצאים ידי חובת כולם: גם מביעים עמדה חיובית עקרונית שלנו בעת התרומה, גם מבטיחים כי תרומת האיברים תיעשה על פי ההלכה והחלטות מועצת הרבנות הראשית לישראל וגם לא כותבים צוואה פרטית ולא פותחים פה לשום אסון חלילה. אדרבה: מי שחותם על כרטיס כזה מבורך מפי הרבנים באריכות ימים ובהצלחה בכל צעדיו.

אנו קוראים לציבור הקוראים להצטרף לתכנית זו – תרומת איברים עם הכרטיס החדש, הנעשית בפיקוח הלכתי הולם ובחסות "המרכז הלאומי להשתלות". מי שרוצה להצטרף יפנה לשמעון גרשוני בטל': 054-8170018 או במייל: AREVIM101@gmail.com

לבני עקיבא התנועה העולמית דרושים:
מורי/ות דרך, חובשים/ות ומדריכים/ות חברתיים/ות בין התאריכים 4.7-18.8 | בוגרי צבא/שירות לאומי, דוברי אנגלית ברמת שפת אם
לטופסי הרשמה: tzevetmhba@gmail.com נייד: 052-4317110

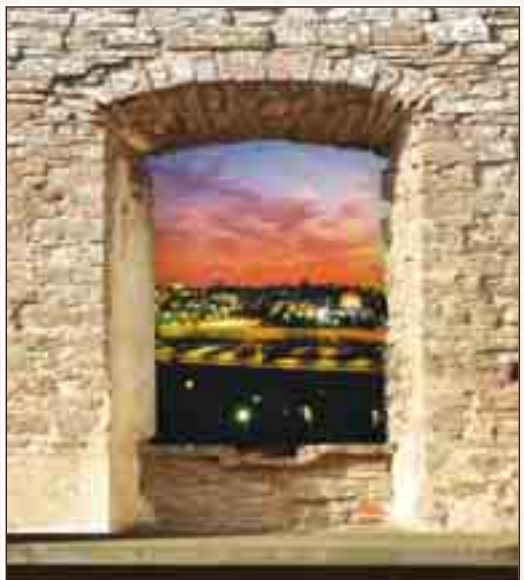

לגור בירושלים
כבר לא חלום...
מצטרפים להצלחה
ההרשמה לקבוצה נסגרת בימים הקרובים
כנס
רוכשים ומתעניינים 2
לאור הביקוש וההתעניינות הרבה יתקיים כנס נוסף אי"ה ביום שלישי הקרוב אור לה' בשבט (19.01)
הפרוייקט ממוקם בצמוד לשכונת ארנונה.
חברי הקבוצה יהנו ממחירים מיוחדים -
החל ממליון ארבע מאות אלף ₪.
• ליווי של משרד עו"ד לחברי הקבוצה
• צורך בהון ראשוני נמוך ופריסת תשלומים נוחה
• ייעוץ וליווי בקבלת משכנתא ומכירת הבית הקיים
ביחד בונים קבוצה
לפרטים והרשמה:
ערן 02-9410141 | kvuzha72@gmail.com
אישור & ותקון
צילום: חגי דרוקצאוון

הסבת אקדמאים
לאח/ות מוסמכ/ת R.N.
בביה"ס לסיעוד שליד
המרכז הרפואי שערי צדק
יום פתוח
יתקיים ביום שלישי ד' שבט תש"ע, 19.1.10
בין השעות: 17:00-20:00
תוכנית הלימודים בת שנתיים וחצי לבעלי תואר אקדמאי, המעוניינים לרכוש מקצוע חדש ומבוקש.
הלימודים מתחילים באפריל 2010
* בשנתיים האחרונות 100% מבוגרי בית הספר, עברו בהצלחה את בחינת הרישוי לקבלת תעודת אח/ות מוסמכ/ת.
** 100% מבוגרי בית הספר, השתלבו בעבודה בתחום הסיעוד מיד עם סיום הלימודים.
אפשרות לקבלת מלגה בגובה 80% משכר הלימוד ע"י משרד הבריאות
לפרטים נוספים ולהרשמה:
School@szmc.org.il | 02-6666693 | 02-6555295

מחפש כלה יפה

הרב חגי לונדין, ר"מ בישיבת ההסדר חיפה

שאלה: אני נמצא כעת בתקופת ה'דייטים' ושומע כל הזמן טענות מצד הבנות, שאני (ושאר הבנים) שמים יותר מדי דגש על היופי החיצוני של הבת ו'חותכים' קשרים רק על סמך זה. מצד שני, אם אומַר שהיופי לא חשוב בעיניי אשקר; מה לעשות?

תשובה: א) הטענה המופנה כלפיכם כשלעצמה היא נכונה. ברור שבחור בעל אישיות תורנית אמור להתייחס בעיקר לעולם הפנימי של הבחורה שאִתה הוא נפגש ולא למראה החיצוני (שלא לדבר על חוסר הטַקט בלהחצין זאת כלפיה). ביופי קיים ממד סובייקטיבי ביחס לעיני המתבונן וככל שאדם מצוי בעולם תרבותי טהור יותר – מושגי היופי שלו יהיו בהתאם. נגזרת מעשית: **אל תמהר להפסיק קשר עם בחורה רק בגלל שבמבט ראשון היא איננה יפה בעיניך; יש הרבה סיכויים שלאחר שתכיר את עולמה הנפשי של העומדת מולך גם ההסתכלות שלך על יופייה תהיה שונה.** היופי הפנימי של האישיות משתקף בסופו של דבר גם ביופי החיצוני, אבל לצורך כך יש להכיר את האישיות ולא לחתוך מיד את הקשר.

ב) יחד עם זאת, חשוב להדגיש שאי אפשר להתעלם מהדרכת חז"ל כי "אסור לאדם לקדש את אישה עד שיראנה" (קידושין מא, א). כלומר, חז"ל רואים בהתאמה האסתטית תנאי הכרחי לנישואין. גם בלי להיכנס לעומק דברי חז"ל (היופי הוא ביטוי להרמוניה הפנימית בין שני בני הזוג וכו'), מצויה כאן הבנה בסיסית בנפש האדם והיא – כי למַעט יחידי סגולה, קשר בין איש לאישה מכיל בתוכו גם את הממדים הללו. **מי שיתעלם מזה (משני הצדדים) עלול להיתקל בקשיים גם בפיתוח הקשר הפנימי.** ברור שהפרופורציה בין היופי הפנימי ליופי החיצוני חייבת להיות שונה מהמקובל היום בתרבות (ראה סעיף א), אולם הדרכת חז"ל נותרת בעינה. כלומר יש צורך **גם** בבסיס ראשוני של משיכה הדדית על מנת לבנות עליו את הקומות העליונות יותר של הקשר.

ג) הערה אחרונה: על אף שבעולם ה'פוליטיקלי קורקט' הפמיניסטי המצוי כיום מקובל להציג את הבנים כאשמים הבלעדיים בטענה שהזכרת, אני לפחות – מליווי רב־שנים של תלמידים ותלמידות משני 'צדי המתרס' – מכיר לא סיפור אחד ולא שניים שבו, לא ייאמן, המצב הפוך – הבחורה היא זו שהפסיקה את הקשר עם הבחור בגלל מראהו החיצוני. נכון שהביטויים אצל בנות הם **קצת** יותר עדינים – היא לא תגיד שהוא 'לא יפה' אלא ש'חסרות בו עֶצֶמוֹת', שבתרגום חופשי זה: 'לא גבוה מספיק' / 'לא עושה לי פרפרים בבטן' / 'לא נראה כמו הבן תורה־הקצין־השרירי־המשורר־איש־ההיי־טק־הרגיש שעליו חלמתי באולפנה'; אבל בואו לא ניתמם: ההיתפסות ליופי החיצוני היא בעיה כללית בתרבות כיום, ולכן ראוי שהעבודה על כך תיעשה בשני הצדדים.

מה לעשו"ת?!

שו"ת עולם קטן

שינוי שם בלי לשאול אותי שאלו מקובל והוא אמר שעליי לשנות שמי. האם אני חייב? **הרב אבינו:** ודאי שלא. בכלל, לשינוי שם יש ערך רק עם תשובה גדולה. המב"ם. ר"ן.

קידוש השם אלו מעשים עליי לעשות כדי לקיים קידוש השם? **הרב אבינו:** מוסריות. רמב"ם יסודי התורה ה יא.

מוח אחד האם שיטת מוח אחד זו עבודה זרה? **הרב אבינו:** לא, אלא שיטה בלי ערך מדעי, מבוססת על אנרגיות שלא קיימות.

פימו האם מותר לאפות פימו בתנור ביתי? **הרב אבינו:** כן, טעמו פגום ואינו מטריף.

ביקור באתר בשבת האם מותר להיכנס בשבת לאתר כמו מוזיאון ישראל כשהכניסה ללא תשלום? **הרב אבינו:** אסור כי התפעול כרוך בחילול שבת.

סעודת אמנים האם לקיים סעודת אמנים לרפואת חולה? **הרב אבינו:** לתת את הכסף לעניים.

הגולם מפראג האם מעשה הגולם מפראג אמת ויציב? **הרב אבינו:** אין שום תיעוד, רק מסורת עממית.

ביטוח משלים האם לעשות ביטוח משלים או שזה חיסרון במידת הביטחון? **הרב אבינו:** זה חשוב מאוד כדי לא ליפול למעמסה בעת צרה. אין בזה חוסר ביטחון, שהרי ד' לא הבטיח בריאות, אלא זהו כסול מאמץ אנושי. אבל כמובן לוודא שזה ביטוח הגון ישר וכדאי.

קנאה איך מתגברים על קנאה? **הרב אבינו:** לקרוא מה שכתוב על זה במסילת ישרים פרק יא.

עובר מעל אדם האם נכון שמי שעובר מעליו לא יִגבַּה? **הרב אבינו:** אמונה טפלה.

הורוסקופ האם להורוסקופ יומי בעיתון יש ערך? ברוב המקרים הוא ממש נכון. **הרב אבינו:** גם איסור, גם הבל. אמתות כלליות.

חוט דנטאלי האם חוט דנטאלי עם טעם ושעווה שאין לו הכשר מותר לשימוש? **הרב אבינו:** יש אוסרים ויש מתירים אך ממליצים לכתחילה שיהיה עם הכשר. אך אפשר להתיר כי בדרך כלל אלו חומרים טבעיים, אינם רואים למאכל, ואין כאן אלא טעימה בעלמא. וכן קיסמי שיניים.

באותו עניין: ומה לגבי פסח? **הרב אבינו:** אותו דין. **באותו עניין:** ומה לגבי שבת? **הרב אבינו:** יש לחתוך את החוט מראש, ואם כל פעם שמשתמשים יוצא דם, אסור.

חמסה מה המקור לחמסה? **הרב אבינו:** אמונה טפלה של ערבים.

הרבי והמשיח האם נכון שהרבי מלובביץ' ביקש לפרסם שהוא לא משיח? **הרב אליהו:** יש מגדולי חסידיו שטוענים כי יש בידיהם הקלטה בנוסח זה. אמנם הרבי עצמו אמר בב"ח בניסן בשנה שבה נפטר: "עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש". לדעתי אסור לעשות את הרבי חולק על רמב"ם מפורש בהלכות מלכים שאמר שהמשיח צריך להיות מלך במובן של מושל, ולא רק רב, חשוב ומשפיע ככל שיהיה.

נטילה אחרי שירותים האם כשאני יוצא מהשירותים עליי לנטול ידיים בנטלה? **הרב אליהו:** לא, אבל לשטוף שלוש פעמים.

עוד על צינתוק הרב כתב שמותר לצלצל ולנתק – האם בכל זאת אין כאן חשש גזל או אונאה או איזה שהוא חוסר נקיות? **הרב אליהו:** החברות הסלולאריות מרוויחות מיליארדים בכל שנה. זה לא מתיר לרמות אותן חלילה. אבל מה שמותר על פי הנהלים שלהם – מותר. ולא צריך לחשוב איך להרבות את רווחיהן. את ההכנסות שלהן הן יגבו ממך בדרכים אחרות.

הכשרת תנור מהי דרך ההכשרה של תנור? **הרב אליהו:** ניקוי, החלפת מגשי אמייל, ליבון מגשי מתכת, המתנה עשרים וארבע שעות, חימום התנור לטמפרטורת המקסימום למשך חצי שעה.

תורה וצבא איך אפשר להתיר לבחור לעזוב את לימוד התורה ע"מ לשרת בצבא? **הרב אליהו:** איך אפשר לראות יהודים נמצאים בסכנת חיים ולא לעזור להם? איך אפשר לעמוד על דם רעך? הרי זו מצווה מהתורה!

מוצרי חשמל האם צריך לטבול מַצָּנֵם שאולי ייהרס בטבילה? **הרב אליהו:** אם תייבש אותו לפני השימוש הוא לא ייהרס.

לימוד קבלה האם מותר ללמוד קבלה בגיל צעיר? "לכשיפוצו מעיינותיך החוצה"... **הרב אליהו:** את החלקים מהקבלה שנמצאים ב'חוק לישראל' אפשר גם בגיל צעיר. את שאר חלקי הקבלה אפשר ללמוד לפי התקדמותך בתורה, במידות, בקדושה, ולפי הדרכת ראש הישיבה שלך.

מכונת גילוח ברצוני לקנות מכונת גילוח. באיזו מכונת גילוח מותר להשתמש ע"פ ההלכה כיום? **הרב אליהו:** יש היום הרבה מכונות ודגמים שונים. העיקרון הוא מכונה שלא חותכת ישירות מהעור אלא כמו מספריים דקים שבדקים. העיקרון השני הוא שגם מכונה טובה עושה מלאכה אסורה אם לוחצים על העור עם המכונה. לכן לא ללחוץ, אפילו אם אחר כך העור לא יוצא חלק.

ציצית בלילה האם נכון שלציצית אין חשיבות בלילה? **הרב אליהו:** זה לא חובה כמו ביום אבל יש לה חשיבות גדולה גם בלילה.

ברכת האורח להורים האם בחורה רווקה יכולה להוסיף בברכת המזון את ברכת האורח בבית הוריה? **הרב אליהו:** יכולה בשינוי הנוסח המתאים, וגם רצוי.

תותים באיזה אופן אפשר לאכול תותים ללא חשש החרקים? **הרב אליהו:** תותים עדיין נגועים בחרקים בתוך הנקבים שבתות, חרקים שלא יורדים בשטיפה ונראים בלי זכוכית מגדלת. צריך לחכות שהחברות יצאו צורת גידול של תות בלי חרקים. יש כבר כאלה בשוק.

גריסים מה מברכים על גריסים? **הרב אליהו:** שלמים – אדמה. מרוסקים – מזונות.

ברכת ציצית התקלחתי במהלך היום, האם צריך לברך שוב על הציצית? **הרב אליהו:** אם כיוונת בבוקר על כל היום – לא צריך לברך. אם לא כיוונת והמקלחת הייתה ארוכה – בודאי הסחת את דעתך וצריך לברך.

אפשר להפנות שאלות לרב שמואל אליהו במסרון, לטלפון: 052-3003444. בלוג ושו"ת יומיים בויאו מאת הרב שלמה אבינר: www.video.maale.org.il

ההקפאה התחילה אצלנו... בפוליטיקה

יוני שטבון, רס"ן במיל', חבר הנהלת 'רעננים' - תנועת צעירי הציונות הדתית

עם סיום אימון מוצלח לקראת תעסוקה ועם מוטיבציה גבוהה של חיילי מילואים, ישבנו חבורת המפקדים סביב השולחן בחדר התדריכים במחנה בשבי שומרון. "אירוע שריפת המסגד בכפר יאסוף על ידי טרור יהודי והתגובה להקפאת הבנייה מצד המתיישבים, הנם גורמים חשובנים ביותר עם כניסתכם לפעילות המבצעית בגזרה". כך פתח מפקד החטיבה המרחבית את פקודת התעסוקה המבצעית, והמשיך לסעיפים הבאים. כמפקד הפלוגה מיהרתי להגיב: "המח"ט, הרושם שפתיחה שכזו יוצר הוא שעיקר הפעילות המבצעית שאותה אנו אמורים לבצע היא סביב ההתיישבות היהודית, וכי הפעילות המבצעית נגד תשתיות המחבלים והפח"ע (פעילות חבלנית עוינת) נמצאת במקום משני". בשבוע שאחרי כן קיבלתי מענה לשאלתי בדמות פיגוע הירי שבו נהרג חושב שבי שומרון, הנר מאיר חי"ד.

מוצאי שבת בגזרה.

שקט. סיור עם רכב הפיקוד בשטח, תדרוך חיילים והכנת המשימות להמשך הגנת היישוב והצירים, ופמגש עם הסמג"ד במוצב הגדודי. בשיחה אתו נודע לי שחבורת נערים עלו סמוך לכניסת השבת, ליישוב חומש. כוחות צבא ומג"ב עסקו במשחק מחבואים במערות באזור היישוב ההרוס, והוא הסתיים בלכידת הנערים ובהורדתם בשבת קודש מחשש לסיכון חייהם. בשיחה עם קצין מג"ב שנכח בחומש בליל שבת דרשתי להבהיר מדוע צריך היה להוריד את הנערים בשבת. השיחה התפתחה למקום שאליו לא ציפיתי: "משהו לא טוב קורה עם החבר'ה שלכם", אמר לי בעיניים עם דמעות ממש. "גם אני מאמין בזכותנו על הארץ הזאת, אבל ענערים יקללו את החיילים שלי 'נאצים' ועוד תיאורים מופקפקים על האימא שלהם, יזרקו אבנים, יזלזלו ויביטו במבט לועג – זה כבר קשה. איפה המנהיגים שלכם, שיציבו דרך? העסקן אצלכם יצא משליטה..."

דרכם ורוחם של הציונות הדתית ושל הציבור האמוני במדינת ישראל הופכות לעצרנו ולהיות יותר ויותר חסרות השפעה, לפחות בתחום של קבלת החלטות מדיניות. חוסר המיצאותה של הנהגה ציבורית מובהקת של הציבור הדתי-לאומי מורגש בכל תחום ומקום. מדיניות ראש הממשלה המאפיינת בחולשה ורפיון כלפי אומות העולם וכלפי האויב, מצליחה להתקיים ללא התנגדות משמעותית ובת-השפעה בכנסת ובממשלה. שר הביטחון מרגיש נוח ללא איום מצד הציבור, שהפך אדיש, לעשות בצה"ל ובהתיישבות היהודית ביש"ע כבתוך שלו (בעיקר כדי לחזק את מעמדו הפוליטי).

חבורת נערים

בגבעות חומש והאזור, מלאה כוחות נפש ומסירות אך חסרת הכוונה, הופכת להיות נציגת הציבור הדתי-לאומי לצופים במסכי הטלוויזיה כמרכז הארץ. היכן הצבת המטרות והיעדים? היכן הדגשת הדרך, הכיוון ומעמדנו כלפי זהותה של מדינת ישראל וישיכותנו לארץ ישראל? לאן מתפדרים הכוחות המסיים פעם אחר פעם?

נציגי הבית היהודי והיאיחוד הלאומי אינם מצליחים להוביל מהלך אחד משותף, למרות תוצאות הבחירות האחרונות והמציאות הנוכחית שהבהירו היטב את משמעות הפילוג. מכתבים והצהרות בדבר איחוד אינם מועילים.

הקיפאון הוא לא בבנייה ביש"ע - הקיפאון בתוכנו.

לציבור האמוני הציוני-דתי יש חזון גדול שיכול בסייעתא דשמיא להיות משמעותי ודומיננטי ובעתיד אף להובל ולהנהיג את מדינת ישראל. יחסנו למדינת ישראל כחלק מתהליך התחיינה והגאולה, קישורנו לתורת ישראל ומתן תר שותפות אמת לכלל העם ויוקתנו הטבעית לארץ, הנם ערכי יסוד אשר מאחדים ומיידתים דרך זו. אי אפשר להתכחש לגוונים השונים הקיימים בציבור, לחילוקי הדעות והרעיונות, אך האם אי אפשר להובל דרך ותנועה משותפת?! המציאות שרינונו של עולם מכתיב כיום מחייבת לצאת ולהתעלות מעל המחלוקות וחוסר ההסכמה לפעול יחדיו בכל התחומים.

מי שיוכל לדרוש מהמנהיגים

מהלך פוליטי משותף הוא רק ה'שטח'. השטח כיום הם העצירות חסרי משקעי העבר. כולנו, על כל הסוגים והצבעים - מגבעת-שמואל ופתח-תקווה ועד אלון-מורה ויישובי השומרון, בחורי השיבונות, בנות המדרשה, הסטודנטים והתיכוניסטים - כולם, נתעורר, נעורר ונדרוש ממנהיגי הציבור הדתי-לאומי ומנציגיו: **א.** עשייה משמעותית משותפת כבר היום. **ב.** להתכונן ולהתארגן לקראת הבחירות הבאות כוכח אחד גדול ומשמעותי.

raananim1@gmail.com :להצטרפות ולפעילות רעננים - תנועת צעירי הציונות הדתית

ניתן שאלות לדיון על פרשת השבוע
יוני לביא, חברים מקשיבים

עבדות אז והיום - "וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרָיִם" (ו,ו) - מדוע נגזר על בני ישראל לסבול משעבוד ועינוי נוראים במשך שנים רבות? מה יזיע לכם על המושב "עבדות" מבחינה היסטורית? האם כיום עוד קיימות תופעות כאלו? מהו המוכן של 'חירות' במישור הלאומי? איפה מדינת ישראל נמצאת ביחס לזה? באילו תחומים בחיים האישיים שלנו עדיין איננו בני חורין? מה מהדברים הללו גם מבחוץ ומה מהם גרם האדם לעצמו?

עבודה - "וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה" (ו,ט) - האם אתם מרוצים מהתחום שבחרתם לעסוק בו? איזה מקום תופעה תעבדה בחייכם? האם בזמן העבודה אתם מוצאים את עצמכם לפעמים עוסקים בעניינים הקשורים לבית ובזמן הבית בעניינים הקשורים לעבודה? מה זה אומר עליכם? אם לא במה שאתם עוסקים היום, במה הייתם בוחרים לעבוד? למה?

מוגבלויות - "הֵן אֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי פַּרְעֹה" (ו,ל)- איך אנחנו כחרדה וכאנשים פרטיים מתייחסים לאנשים בעלי מוגבלויות? האם הייתם מקבלים לעבודה אדם עם מוגבלות כלשהי (מזכירה מגנמגמת, מתכנת מחשבים כבד שמיעה?)

על טבעי - "וַיַּעֲשׂוּ גַּם הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם כֵּן" (ז,יא) - האם אתם מאמינים במציאות של כוחות על-טבעיים? האם בעת מחלה, התלבטות לגבי לימודים או עבודה, קשיים בבנות בן/בת בת זוג תהיו מוכנים להיעזר באדם כזה שמבטיח לשפך אור על עתידכם? אילו סכנות עשויות להיות בהסתמכות על אנשים כאלה?

בין הפותרים נכונה
יוגרל האלבום
ראו רשבא של
אהרון ראול נרקיז
(ירחון יראיל) דגלל
מתנת
קובי סלע יחסי
ציבור בהכנה

מצאו את הקשר של הביטוי הבא לפרשתנו, בהתבסס על פירושו של רש"י:
חידה לפרשת וארא יחס גורר יחס
פתרון לפרשת שמות "היא לא כתאת מסכנה" - בפרק א' פס' י"א נאמר: "ויבן ערי מסכנות" - רש"י מסביר מסכנות לשון סוכן שמשמעותו "מגבר הממונה על האוצרות". כלומר למרות ששם העיר היא "מסכנה" כלומר מלשון מסכן, דל, יש בה אוצרות, היא עשירה.
הזוכה: צבי ארזוני
פתרונות ותגובות והערות/וארא שילחו עד יום שלישי בבוקר לפתרון: NOAMEL4@GMAIL.COM
נועם אליצור

מדריך חינוכי
(רוק)
לכפר הנוער הדתי תו"מ
חרב לאת (ע"י כפר הראה)
לפרטים:
דוד: 052-4767043
פקס: 04-6366621
דוא"ל: info@tom.org.il

לחשוב שליחות
לתרום לעם גם מעבר לים
שליחות ציונית דתית בתפוצות
החלו תהליכי המיון
ימי ראיונות מרוכזים: 24, 28 בינואר ט'ו,י"ג בשבט
מיסודם של כ"ג שלקי, תורה מציון בן עמי
לפרטים והרשמה:
052-8119619 או בטל: (שש) www.shlichut.net
השליחות מיועדת לרווקים (בוגרי צבא/ש"ל) ומשפחות לתקופה של שנה ומעלה

ב"ה
אפיקי מים
לרפואת אביו הרב אליעזר
מבצע למזמינים עד 400 ש"ח הנחה
נגנים מקצועיים | בוגרי ישיבות | ומשפחות מהנשמה
תזמון: 052-3869924

סיפורים ÌÈÊÁÏ ÚÒÓÓ

אלף נסים ואירועים מסעירים קרו לחיים אלבז במסע להשתלת כבד לאמו בקולומביה + ואם ניתוחי כבד קצת כבד עליכם, קבלו תובנות חדשות ממקומות רחוקים על המושגים: שמחה, ענווה, עברית, אמונה, תהילים, העם הנבחר והארץ הקדושה + כפי הנראה, חוץ מהשתלת כבד אלבז היה שותף גם להשתלת כמה לבבות יהודיים חדשים + הבטיח לפרסם

כרטיס "ערבים" החדש

תמר רטי

לפני כשנה, במהלך שיחת טלפון אקראית עם אמו, הרגיש חיים אלבז שהיא איננה כתמול שלשום. אמו ניסתה לתרע את עייפותה בקשיים זמניים, אולם בנה התעקש. בדיקת הדם שנערכה לה הועלתה שתפקידי הכבד של אסתר אלבז לקויים ביותר, ועומדים על רמה המסכנת את בריאותה ואת חייה. הועמדה בפניה אפשרות יחידה להצלת חייה: השתלה.

המודעות להשתלות איברים בקולומביה

"כשהבנו שבארץ התהליך מייגע ושאמי עלולה חלילה למות בציפייה הארוכה להשתלה, שמנו פעמינו לחו"ל. בחרנו בקולומביה, משום ששם מוכנים לקבל ישראלים ולהציע להם פתרון מיידי, ומשום שהמודעות שם להשתלות אברים מדהימה. בקולומביה מכבדים שלטי חוצות בסגנון 'השאר אם אי-ברך בבדור הארץ למען גן עדן שמחכה לך'".

אחיו נסע עם אמו לקולומביה, כשהם מודעים לכך שזמן ההמתנה הממוצע להשתלה עומד על כארבעה חודשים. בליל הושעינא רבה יצא חיים אלבז לקולומביה, להחליף את אחיו ולסעוד את אמו, כשבידו ארבעת המינים. "במעבר הגבול בספרד ביקש ממני פקיד לזרוק את הלולב, ועניתי לו - מה דעתך שאזרוק את שיו שלך? הפקיד התעצבן, וקרא למנהל. המנהל הגיע, וכשראה אותי התנצל מיד ואמר שהוא מתביש על שהפקיד שלו דיבר כך לאורח מהארץ הקדושה. כך התפתח דיון מעמיק על אמונה ופילוסופיה".

אלבז מיהר לטיסה לבוגוטה, מרחק עשר שעות טיסה מייגעות מספרד. אלא שבבוגוטה חלו עיכובים רבים, ואלבז התבשר שלא יוכל לעלות על הטיסה המתוכננת. "ביקשתי מה' שיעזור לי", הוא מספר, "והתפללתי שיסייע בידי לקיים מה מצוות כיבוד אם, שלמענה הגעתי. שאלתי את א-לוהים מה קורה כאן, למה כל העיכובים האלה?".

כשירד סוף סוף מן המטוס ראה חיים אדם כבן חמישים עומד ליד אחיו ובוכה. הסתבר שהאיש יהודי ומעולם לא זכה ליטול את הלולב בחג הסוכות. "אחי אמר לי שהאיש הגיע לנמל התעופה עשר דקות קודם לכן, כך שאם הייתי עולה על הטיסה בזמן הוא לא היה יכול לפגוש אותי", מספר אלבז. האיש נטל את ארבעת המינים בהתרגשות גדולה, כשכל הגויים שסבבו אותם מביטים בסקרנות ומבקשים שיסביירו להם את סוד הטקס המוזר.

לולולו על שולחן הניתוח

וזה היה רק אחד משרשרת הנסים שחוזה במסע הצלת אמו. גם כשהוא מספר על התקופה הקשה, רווית המתחים והדאגה לאמו, אלבז מחויך. הוא נעים שיחה, דיבורו קולח וראיית עולמו אופטימית בכל מחיר: בהושענא רבה, למשל, יום לאחר שנחת בבוגוטה, ביקש להצחיק אותה ואמו, ויחד עם אחיו חג סביבה שבע פעמים, עד שעלה חיוך על שפתיה.

יום אחד ראה את אמו יושבת במיטתה ובוכה. אלבז התעשת ואמר לה: "אמא, הנגתי הנה מארץ ישראל בהחלטה שאיננו בוכים. אנחנו נפתח את שערי השמים באמצעות שמחה!". הוא הוציא את אמו ממיטתה ורקד עמה לצלילי השיר "מקודשת" של שרית חדד שאסתר אוהבת ושחיים מוצא בו משמעויות נפלאות.

לא עברו חמש דקות מאז פצחו בריקוד נלהב, והנה הגיע צלצול הטלפון המיוחל. אלבז התבשר שנמצא קוף סוף כבד לאמו. קשור או לא? תחליטו אתם.

אלבז ואמו שמו פעמיהם אל בית החולים "פבלו טובון אוריבה". ביניתיים הכין הצוות הרפואי את אמו לניתוח, שבמהלכו עמד להיות מושתל בגופה כבד של ילד בן שלושי-שעה שנפגע בתאונת דרכים. הרופאים ניסו להכינו לאפשרות שבסוף הניתוח יתבטל, אולם אלבז היה משוכנע שישועת אמו קרובה בזכות פרקי התהילים שנאמרו בשיראל באותו זמן ממש.

אלבז לחש לאמו: "אני פוקד עלייך לשמוח! כשתיכנסי לחדר הניתוח, אני רוקד ואת עושה 'לולולו'. נרביץ שמחה, ומצדי שיצחקו עלינו כולם! סגרנו הסכם?"

קצת לפני חצות הלילה, נסגרו דלתות חדר הניתוח. לאלבז הוסבר שהצוות הרפואי קפדן מאוד ועלול לבטל את ההשתלה אמא מתפקדת מעולה. בשתיים וחצי הוא אומר לי - הוצאנו את הכבד, קשה להבין איך בכלל נשארה בחיים עם כבד כזה. בשלוש וחצי בבוקר הוא מתקשר ושואל - תגיד לי, מה קורה עכשיו בשיראל? אמרתי לו שקוראים תהילים, הסברתי לו מה זה והוא אומר בהתלהבות - א-לוהים נמצא כאן! הכנו לאמא שלך עשרים מנות דם, כי זה מה שאמורה הייתה להתקדק לו לפי החישובים שלנו, לא היינו צריכים לשתמש אפילו באחת. רואים את הידיים של א-לוהים. תמשיכו עם התהילים".

> **"האחות האחראית ביקשה מאתנו שנלמד את הצוות עברית, ופתחנו כיתת אולפן. האחיות החלו להסתובב בבית החולים כשהן אומרות זו לזו בעברית 'מה קוראים לך', 'אני חמודה', 'שלום ארץ ישראל', ובסוף ערכתי להן מבחן. ביום שני הגיע אליי דוקטור קורע ואמר לי - תגיד לי, השתגעת? מה עשית לאחיות שלי?**

לפנות בוקר התבשר אלבז שאמו עברה את הרגע הקריטי שבמהלכו מתחבר הכבד החדש לצינורותיה, "והראה תפקוד פצצה", הוא אומר. לאחר הניתוח שהתה אמו בטיפול נמרץ, נפוחה מנוזלים. האחות נכנסה ואמרה לו - אתה נשאר כאן, נעניק לך יחס מיוחד. בכיתת חלימוד שלנו הציגו היום את הכבד של אסתר אלבז והיינו המומים עשוים כבד כל כך לקוי היא נשארה בחיים. נבראה יש בכם משהו.

"הקולומביאנים הם אנשים מאמינים", מספר אלבז בינינותות מביתו שבעפולה, שם הוא משמש רב קהילה, רב אולפנה ור"מ בישיבה תיכונית. "כשהנחתי תפילין הביאה האחות את כל הצוות וביקשה שאספר על כך. אותו הסיפור עם הציצית. קיימנו ויכוחים על הנערות, הם חזרו עם הטיעונים שלי לאנשי הדת שלהם, היה דיאלוג".

שציצא מטיפול נמרץ ניגשה אליו אישה אמריקנית ובקשה שיברך את בנה, ששכב מול מיטת אמו. פתאום קם לו תור שר מול חמש עשרה משפחות המבקשות מנציג הנבחר שיברך את יקיריהן.

אני רק אינסטלאטור

אסתר אלבז יצאה מטיפול נמרץ לאחר אשפוז של יום וחצי, כשהממוצע עומד על שבוע. "דוקטור קורע, המנתח, אמר לי - מי שיש לו נס גדול יוצא מהה. שאלתי אותו מה הוא מרגיש אחרי כל כך הרבה השתלות, והוא אמר לי - אני רק אינסטלאטור. א-לוהים שלכם עושה את העבודה. נתתי לו נשיקה. יש לנו מה ללמוד מהם על ענווה...".

"בשאחי הצטרף אליי לאחר הניתוח הלחצנו להביא מיקרוגל לבית החולים, כדי שנוכל ליהנות מאוכל חם. הרב התיר לנו שבשבת יחמם גיי אם מזונו על ידי דמז. האחיות במחלקה שמעו את זה, והחלו לריב ביניהן מי מחממת לנו את האוכל. בסוף נערכה הגרלה. בליל שבת הגיעה האחות שנפל בגורלה לחמם לנו את המזון, ואנחנו עומדים ומתפללים, ובין לבין שומעים אותה לוחשת לחברותיה - נו, מתי הם כבר יתנו את הרמז. כשראו אותנו למחרת עטופים בטלית ביקשו שנסביר לכל הצוות מה זה. אחר כך ביקשה מאתנו האחות האחראית שנלמד את הצוות עברית, ופתחנו כיתת אולפן.

"האחיות הלכו להסתובב בבית החולים כשהן אומרות זו לזו בעברית 'מה קוראים לך', 'אני חמודה', 'שלום ארץ ישראל', ובסוף ערכתי להן מבחן. ביום שני הגיע אליי דוקטור קורע ואמר לי - תגיד לי, השתגעת? מה עשית לאחיות שלי? הן מסתובבות כל היום ואומרות זו לזו - אני חמודה, אני משוגעת".

באותו יום השתחררה אסתר אלבז מבית החולים.

מוטי מחכה להשתלה

אלבז, חמוש בראייה עולם אופטימית ובכישרון לא מבוטל ליצור במהירות קשרים חברתיים, רכש כמה חברים חדשים במסעו לקולומביה. אחד מחברי החדשים הוא מוטי, איש עסקים המתגורר בשכונה יוקרתית במרכז הארץ, שהגיע לקולומביה לצורך השתלת כליה ולב. אלבז פגש אותו בימים הראשונים לשהותו בקולומביה, כשמוטי ביקש ממנו שיעביר לו שיעור ביהדות. אלבז חשב שהוא צוחק עליו, אבל למחרת התקבצו כל החבר'ה הישראלים במועדון הבניין המשותף על המטמתניים לשהותה. מוטי הקר אט אט ל"גבאי השיעוריים" והחל להתעניין ביהדות. יום אחד אמר מוטי שעיך הסכם עם רבונו של עולם - אם הוא חוזר בריא ואיתנה אלבז, הוא מביא את חיים אלבז להעביר שיעור לחבר'ה ברחבילה-פיתוח.

"באחד הלילות אמר לי מוטי - אני לא מבין למה זה קרה לי. אמרתי לו - גם לי יש הרבה 'למה': למה אחי נהרג בתאונת דרכים, למה גיסי נפטר מדום לב במהלך טיול ביהודיה. אבל אני מבין שלא אוכל להבין למה; תשאל רק למה, וזו תהיי יהיו ברורים יותר. שאלתי אותו מה הוא מרגיש שקיבל מהתקופה הזאת, ומוטי בכה וענה שהבין שהכסף אינו שווה דבר ושיש א-לוהים בשמים". מוטי עדיין מחכה להשתלה בקולומביה, ואלבז מחזק אותו בפיילים במילות הקוד שלהם - מסיבת הודיה, שיעור תורה הרבעליה.

בעקבות המסע שעבר התבסמה אצל אלבז ההכרה בחשיבות נושא תרומת האיברים. במדינת ישראל, הוא מספר, ישנם כאלף ומאה מתמתינים להשתלה, ורובם עוברים תהליך מפרך עד לניתוח המיוחל, אם בכלל. "אני קורא לכולם לדוע ולחתום על כרטיס אדי", הוא אומר, "ואני מתכוון לחכים קמפיין גדול - עיניתיי כבר חבר כנסת בנושא - שיאפשר בסופו של דבר לאנשים המחכים להשתלה לעבור את התהליך בישראל. לא צריך לדוע עד קולומביה, האיברים נמצאים כאן. אמנם קיבלתי מתנות יקרות מפז בדרך, אבל עדיף להישאר בארץ הקודש".

אולפנת בני עקיבא נריה
חינוך מעולה שמחה
אולפנא תורנית ועברית | מציעות לימודית
פעילות חברתית עשירה | אווירה משפחתית
פנימיה חלקית החל מכיתה ט
ההרשמה לשנה"ל תשע"א בעיצומה!
חוגי בית לפי דרישה
לפרטים והרשמה: u2-97v932u יעל | הרמת קליטה: כתובת: ישוב נריה ד.נ מודיעין 71951
yaeluneriya@gmail.com

המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון
בתי מדרש לסטודנטים במרכז האוניברסיטאי אריאל
הצטרפו אלינו!
"עוז רועי"
בית מדרש לסטודנטים
ע"ש רס"ן רועי קליין הי"ד
"נצר אריאל"
מדרשה לסטודנטיות
השיעורים מוכרים לצבירת נקודות אקדמיות
בואו לדונן שלנו ביום הפתוח של המרכז האוניברסיטאי
שייערך אי"ה ביום ששי
ז' בשבט 22/1/10
רישום להסעות חינם ליום הפתוח
1-800-660-660
לפרטים: midrasha@netzerariel.org
מלכון: 03-9068946

כ"ב בשבט
שבוע גוש קטיף במאגרים המיוחדים
חדש!
במאגר המידע שבאתר האינטרנט של וועד המתיישבים
לחינוך העל יסודי:
הסרט "ארץ האמונה" ומערכי שיעור המלווים אותו.
לחינוך היסודי:
לוח פעיל
יום גוש קטיף
עד פרישתי גוש קטיף יי
לרכישת הסרט, להורדת המערכים, ולאמצעים פדגוגים נוספים כנסו ל: www.GushKatif.co.il

הרב דודקביץ' בישיבת חומש **המתחדשת**

כל האמת על חומש

תגובה לדברים על חומש בראיון עם הרב דרוקמן בשבוע שעבר

הרב אלישבע כהן, ראש ישיבת חומש המתחדשת

על חורבות היישוב חומש, שממנו גורשו היהודים בקיץ תשס"ה, קיימת ישיבה גבוהה כבר כשנתיים וחצי, מאז אלול תשס"ד. ב"ה, בשיבה כ"ס בחורים ואברכים, צעירים ומבוגרים. חלקם לומדים שם במשך כל היום, משעות הבוקר המוקדמות ועד הערב. חלקם קבועים ממש בחומש, בימים, בלילות, בימות השבוע, בשבתות ובחגים. בנוסף, חבורה נחדרת של מתנדבים בוגרי צבא מכל הארץ מצטרפת לשמירה בלילות. החבורה הנפלאה הזאת יושבת בשמחה יום ושוקדת על לימודה במסכת בבא בתרא על אדמת חומש הקדושה והחרבה. את השיבה מלוות דמויות רבניות חשובות: ראשון לכולם, הגאון הרב דב ליאור, שמלווה אותנו בשאלות ובהתייעצויות יומיומיות, ועוד מרבני האזור: הרב דודקביץ', הרב פרבשטיין, הרב לבנון, הרב שמידט ועוד. הישיבה היא חלק ממטה 'חומש תחילה' המורכב מעשרה גופים ציבוריים ושותפים בו אנשים שונים המעורבים בעשיה הציבורית בארץ, במדינה ובצבא.

הצבא מגיע מדי פעם לסיורים שגרתיים, וזמן רב היינו שמחים מאוד בביקוריהם ומקבלים אותם בסבר פנים יפות. אולם בחודשים האחרונים, מאז שהחיילים הפכו להיות חלק ממערך הגירוש במקום, על פי הנחיות החטיבה, אנו משתדלים לא לפגוש בהם, שהרי התוצאות ידועות מראש. בדרך כלל, החיילים נכנסים לסיור קצר, יוצאים לאחר זמן קצר, והחיים ממשיכים להתנהל כרגיל.

משום מה, דווקא בערב שבתות, סמוך לכניסת השבת, הצבא משקיע כוחות מיוחדים, הן בכמות החיילים והן באיכות החיפושים הקדחתניים אחרי החבורה השוהה בשבוע, במטרה לפגוש אותה. אמנם אנחנו מחשיבים את עצמנו כנוער חוסס, אבל אנו משתדלים לנהוג בחבונה ובוודאי שאיננו מתפנים צרות או להתגרות בחיילים שבאים לפגוש אותנו. בכל זאת, לפעמים הם מצליחים לאתר את מקומנו ואז הם מודיעים שאסור לנו לשהות במקום מכוח 'חוק ההתנתקות' ועל כן הם עוצרים אותנו.

ומה קורה כשעולה שאלת השבת? פתאום החיילים נזכרים שיש התראות. מעניין מאוד שרגע אחד לפני כן לא זז הייתה הסיבה שבגללה באו לפגוש בכלל. כמובן, 'חייבים' לפגוש כי יש 'התראות', ומעניין מאוד שהאזור נעשה מסוכן חמוש ועד בית המעצר בראריאל, שאליו מסיעים את העצורים. ראוי לציין לשבח את הרב יהושע שמידט, רב היישוב שבי שומרון הסמוך לחומש, שבכל פעם שנודע לו על פינוי בליל שבת הוא יוצא לבסיס לדרוש מהצבא שלא להוביל את העצורים לאריאל ונלחם על כך שישאירו אותם בשבי שומרון. מה שברור הוא שלולא הרב שמידט שליט"א 'התראות' היו מחייבות את הנסיעה עד אריאל... עוד חשוב לציין שבשעה שיש התראות אמתיות, הצבא יודע את הדרך לעדכן את מטה חומש על כך, ואנחנו בוודאי פועלים בהתאם.

באמת קשה לשמוע את הדברים, אך חשוב לציין שאלו אינם סיפורים או פרשנות שלנו למתרחש בשטח, אלא **יידיעות עובדתיות** כפי שהעידו בפניי מילואימניקים וחיילי סדיר ושיירתו בזמנים שונים בגזרת שומרון, **שטענת 'ההתראות' היא אכן שקר נמוך** והיא נועדה לצורך השקט התעשייתי של הפינוי - הן מבחינה תקשורתית והן מבחינה מערכתית מול הרבנות וגורמים נוספים. לזה מצטרפת **הודאה מפורשת** של נציגי הצבא בפני ועדת חוץ וביטחון (שהתפרסמה השבוע) שהפעיליים הנעשים בשבת הם לצורך אכיפת החוק, **גם בשעה שאין שום צורך ביטחוני!** מצער הדבר שהרבנות הצבאית הראשית 'קנתה' את השקרים הללו במשך תקופה ארוכה, ושרבנים נוספים מפשיכים, אחרי כל העדויות הקיימות, לייפות את המציאות כאילו אין שום בעיה.

ומה קורה כשעולה שאלת השבת? פתאום החיילים נזכרים שיש התראות. מעניין מאוד שרגע אחד לפני כן לא זז הייתה הסיבה שבגללה באו לפגוש בכלל. עוד חשוב לציין שבשעה שיש התראות אמתיות, הצבא יודע את הדרך לעדכן את מטה חומש על כך, ואנחנו בוודאי פועלים בהתאם

ונקודה אחרונה למחשבה: האם על חילולי שבת כאלו אפשר לישון בשקט ולהיגרע בעיריתי התראות וכדומה? האם צודק לומר שיהודים שלא הצליחו לישון בשקט והכריזו שאינם מוכנים להיות חלק מהמשחק המכוער הזה והניפו שלט 'שמשון לא מפנים את חומש' הם אלו שמפרים את האמון עם הצבא? וכאן הבן מתבלבל, אז מי למעלה ממי, התורה או הצבא...

תגובת דובר צה"ל

במסגרת סקירה שנתן ראש מטה פיקוד מרכז, תא"ל מוטי אלמוז, בנוגעת החוץ והבטיחון, נשאל באשר לנוהל פינוי בשבת. דברי ראש המטה, כפי שמובאים על ידי הכותב, עוותו ואינם מייצגים את הנאמר בדיון או את המציאות בשטח.

צה"ל מבקש להבהיר כי שהיתם של אזרחים באזור חומש אסורה ומהווה הפרה בוטה של חוקי מדינת ישראל, ומדגיש כי החוק ליישום תוכנית ההתנתקות שנחקק על ידי כנסת ישראל בשנת 2005 אוסר על שהיית אזרחים ישראלים במקום.

המיצאות במקום הינה בהחינת סכנה ממשית לחיי האזרחים ולחיי הצבא בהיכותן.

מכיר כ' צה"ל מחויב למנוע כניסת אזרחים ישראלים לשטח זה גם במהלך השבת ומגנה את הניסיונות ליצירת פרובוקציה.

חללים

קצת חשיבות | אוריאל סגל

אין מי שיכול לומר מה נשמה, אך הכל שמים לב שכאשר היא עוזבת, ניטל החוט השוזר את כל חוריו הגוף. החיבור בין גוף ונשמה הוא חידה מסתורית שקשה אפילו לנתח אם אופי הבעייתיות שלה. התלמוד מקצין את המשמעה הזאת, עד שהוא מוכן לומר שרק אותן הגדרות שכנותות ביחסו של הקב"ה אל העולם נכונות גם ביחס של הנשמה אל הגוף: הנשמה מלאה את הגוף, רואה ואינה נראית, זנה את הגוף, טהורה ושובת בחדרי חדרים (בבלי ברכות י"א).

ברשימה הזאת יש תארים מעט משונים: "טהורה" ו"יושבת בחדרי חדרים". אם היא זנה את הגוף כיצד היא 'טהורה'? החיים בה הגוף לא נובעים בעלל מחיותה של הנשמה, מפני שקיומה של אחת לא מכריח את קיומה של השנייה. את חוסר התלות מדגישים בתפילת הבוקר באמירת "נשמה **שנתת** בי טהורה היא", הנשמה תחזור לבוראה נקייה כפי שהייתה, כי היא לא באמת התערבה עם חומר הגוף, היא מזינה את הגוף בדרך המקמקה מהבנתנו.

השישיבה בחדרי חדרים גם היא נראית מרוחה. מצד אחד אנו אומרים שהנשמה מלאה את הגוף, ובה בשעה שהיא יושבת בחדרי חדרים, מוצפנת ומסתתרת - כיצד הדברים מתיישבים? תשובה חלקית לשאלה הזאת מסתתרת בהמשך הברכה "נשמה שנתת בי... אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפחתה בי" - האם הנשמה נתונה באדם כפי שבגד תלוי על קולב בארון הבגדים? כפי שחשמל זורם בכתלים? התיאור המפורט של יחסי הנשמה והגוף הוא לא רצף של מילים נרדפות.

התיאור בברכת השחר מתאר תהליך של השתלשלות הנשמה מהרוחה הטהורה והעליונה, ויורידתה בכמה דרגות (עולמות) של חיבור עם הגוף. כל שלב - נתן, בראתה, יצרתה, נפחתה - מוסיף עוד קשר של הנשמה אל הגוף. בשלב הראשון היא רק נתונה בגוף כמו בקופסה; בשלב הבא אין לנשמה קיום עצמאי ידוע ומוכר שלא לצד הגוף, הם נדמים כבריאה אחת; בשלב אחרון הנשמה מתחברת אל היכולות ואל הפונקציות היצרניות של הגוף, ובשלב האחרון היא קשורה אל הגוף באופן כזה שאם תלך ממנו הוא יתכווץ וימות, כמעין כדור חסר אוויר.

הקשר בין הגוף והנשמה בנוי על רמות שונות, כדי להדגיש שמצד אחד הנשמה והגוף הם שתי מהויות הקשורות זו לזו עד כדי שלהפריד ביניהן נדרש מלאך מיוחד, ופגיעה באחד עשויה להיות פגיעה הדדית, אך מצד שני, לא רק שהקשר הוא בר-ניתוק, אלא שאפילו בעת הימצאותן בחדר אחד הן לא ממש "מדברות". לאחר עשרות אלפי שנים של קרבה, זכוכית ובדיל עשויים לפעפע פעופע הדדי; סיני הולדתי דברו זה בשפת זה אם יחיו די זמן בשכנות; הנשמה והגוף לעולם לא יבינו זו את זה.

כיצד יכול הגוף הקטן שלנו להכיל נשמה טהורה? הנשמה יושבת בחדרי חדרים. מהותה מצטמצמת לתוך הלבלב, הכליה, הכבד, הלב, החדרים הפנימיים

והישיבה בחדרי חדרים? את הדימוי הזה אפשר להבין מהברכה הסמוכה לברכת "אלקי נשמה", ברכת "אשר יצר" שנתקנה כשבח על פעולת הגוף. הברכה על הגוף קודמת לברכה על הנשמה, מפני שבסופה מופיע הביטוי "מפליא לעשות", שמצביע על הפלא בקשירה של דבר גופני לדבר נשמי. יותר משזה פלא על גדולת הנשמה הנדחקת לגוף זה ברכה על כוחו של הגוף.

כיצד יכול הגוף הקטן שלנו להכיל נשמה טהורה? הנשמה יושבת בחדרי חדרים. מהותה מצטמצמת לתוך הלבלב, הכליה, הכבד, הלב, החדרים הפנימיים. רק הגוף מסוגל לכלוא את הרוח, היחיד בעולם שיכול להכריח אותה לשבת בשקט. כשמרטף על ילד מופרע במיוחד, הגוף מצליח להושיב את הנשמה בחדר ולהשחיל חרוזים על חוט: "תָּאֳרוֹ לְעַצְמְכֶם יְהוּדִי, וְהֵיהוּדִי יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא וְהַכִּסֵּא בָּעוֹלָם. אֶת בְּדִידוּתוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַיְהוּדִי. לְכָמָה חֶלְל נְקֵקַ אָדָם עַם כִּסֵּא וְכַמָּה חֶלְל נִתַּן לוֹ" (יואל הופמן, curriculum vitae). לא חלל אחד, חללים חללים.

שבת היכרות
עם מסלול העתודה במכון לב
השבת תתקיים אי"ה בפרשת "בא",
ח' בשבט תש"ע (23/1/10)
בהרשמה מוקדמת
לפתח, להוביל ולשרת כקצין...
העתודה במכון לב
מציעה לך מסלולי שירות מאתגרים
מכון לב, רח' הוועד הלאומי 21 ירושלים
לפרטים נוספים: 1-700-50-32-32

לשם איחוד

דו"ח מצב המשא ומתן לחיבור האיחוד הלאומי עם הבית היהודי

בציבור הדתי-לאומי כבר לא צוחקים מהבדיחה שכל יהודי חייב לפחות שני בתי כנסת - אחד שלו ואחד שהוא לעולם-לא-ייכנס-אליו - כי אפילו כשמדובר בפוליטיקה, שתי מפלגות ימניות זו ממש חובת הדור. ואחרי שסיימו כל אחת בגזרתה ללקק את פצעי חרפת מספר המנדטים הזהה למפלגות הערביות או למרצ הנכחדת - ניכרת סוף סוף תנועה רצינית לכיוון איחוד מפלגות הבית של הציבור הדתי-לאומי ■ הנה לפניכם דו"ח עדכני וחם - מה כבר נעשה ומה עוד מתוכנן, מי מהח"כים משקיע בעניין ומי ממתין קצת מהצד ■ האם גם הפעם ניאלץ לחכות לשעת האפס ■ ומה ייתן בסופו של דבר מבחן התוצאה ■ שנה לפילוג

ארנון סגל

התכנון המקורי במערכת "עולם קטן" ייעד את הכתבה הזאת לראיון משותף עם שני ראשי המפלגות של הציבור הדתי לאומי – הרב־השר הרשקוביץ מהבית היהודי וח"כ יעקב כץ (כצל"ה) מהאיחוד הלאומי. הרב הרשקוביץ דווקא הסכים אבל כצל"ה סירב. לתחייתנו על המניעים לכך, הוא ענה ש"אין כאן תחרות בין אנשים, ואני לא מתעמת אתו. אם בסופו של יום הכוונה היא ללכת יחד, לא העיתון חשוב אלא החיבור". מילא, ישפוט הציבור.

מתוך הבירור שערכנו גם עם שאר חברי הכנסת של המפלגות וגם עם עוזרים ושיחות שלא לציטוט, התברר התמונה מעט, והתברר קצת יותר מי מנסה למנוע את המהלך הזה ומי דווקא מיילל לו. השתקפה גם החשדנות ההדדית, שמשום מה רבה כל כך. בשיחות הרבות החשדנות הזאת גם גרמה לכמה טעויות משעשעות שמקורן פשוט בחוסר הידברות - כך, למשל, סירב ח"כ בן ארי להאמין שגם ח"כ אורלב, באותה התלהבות וכמעט באותה לשון, מצדד כמותו בקיום בחירות מקדימות וחופשיות להרכב המפלגה. הוא גם לא שייער שלרב־השר הרשקוביץ בכלל אין התנגדות לשבת עמו ברשימה אחת.

לצד הקשיים שמעכבים את מהלך האחדות, העלה התחקיר גם כמה אפשרויות לפתרון שבהן, כך נראה, יש לציבור תפקיד חשוב שבאופן די עקבי הוא מסרב למלא: להפגין מעורבות ואכפתיות במתרחש בין נציגיו רמי המעלה באולימפוס הישראלי. די בכך כדי לפתור כמה וכמה תסבוכות שם.

כלאחר ייאוש

החדשות הטובות הן שכמה פגישות ברוח טובה כבר התקיימו בין ח"כים משתי הרשימות, פעמיים בביתו של ח"כ אורי אורבך (שאליהן הגיעו שלושת ח"כי הבית היהודי, וכן חברי תקומה – אורי אריאל וכצל"ה). התקיימו גם הופעות משותפות של אורי (אורבך) ואורי (אריאל), וכן עבודה פרלמנטארית בדמות הצעות חוק משותפות לכצל"ה ולאורבך. בפגישות הייתה הסכמה שלא להיחפז להגיע לפרטים, רק לנסות להגביר את שיתוף הפעולה, ולהיראות יחדיו באופן פומבי כמה שיותר. "עדיף להתקדם לאט לאט ולהכשיר את הלבבות", אומרים בבית היהודי. הוסכם גם לא להתכתש על במה ציבורית.

כצל"ה: "אנחנו מביעים שצריך ללכת יחד, רוצים ללכת יחד. המטרה היא שאנשים ירגישו טוב גם מכאן וגם מכאן, שאף אחד לא ירגיש פגוע. מבין שלושת הח"כים שלהם, אורבך הוא היותר יצירתי, מתאמץ וטהור בעניין הזה. אורי יכול דווקא בכוחו התמים, היצירתי והחדשני להביא לאיחוד הזה".

יש דברים שאתה רואה ב'בית היהודי' ומקנא בהם? שראוים להערכה?

"אורלב הוא יושב־ראש ועדת החינוך ועושה בה עבודה מצוינת. הוא מנהל אותה ביד רמה לכבודם של מדינת ישראל ועם ישראל. בכלל, הוא בעל זכויות רבות וצל"שיקים מלחמת יום הכיפורים. לאורי אורבך יש הרבה כבוד לעם ישראל בדרך הדיבור שלו ובעדיינות שלו, והשר הרשקוביץ הוא תלמיד חכם. הם ודאי יותר טובים מכל האחרים, הם יודיים ואהובים וחברים, ומותר שיהיו חילוקי דעות בטקטיקה. גם הם מאוד אוהבים את עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל, גם הם מאוד אוהבים את צה"ל. כולנו גם רוצים במפעל ההתנחלויות. אורלב ואני אוהבים כמעט את אותם דברים ורוצים את אותם דברים. לכן טיפשי שאנחנו לא ביחד".

איך תוכל 'למכור' אדם כמו אורלב לבוחר הממוצע שלך מבית א־ל?

"הרוב הגדול של הבוחרים רוצה בחיבור הזה גם כך. יש שייהבלו מבדול ויש שייהבלו מאורלב, אבל כולם יצטרכו להוריד מהאגו ולהסכים שצריך את שניהם בחטיבה אחת, אנחנו שואלים את הרב הרשקוביץ, ומקבלים באופן מפתיע ממש את אותו ביטוי בסוכות השר הרשקוביץ היה אורח הכבוד שלנו בבית אל. הזמנתי אותו באופן אישי".

השר הרשקוביץ: "יש כמה סוגיות עקרוניות שבהן אנחנו חלוקים, למשל בסוגיית הממלכתיות וגם בעניין התנאים להשתתפות בקואליציה. אבל הדרך להתגבר על חילוקי דעות זו הידברות. מותר להתאחד גם בלי להסכים בכל עניין".

אילו ויתורים כואבים אתם מוכנים לעשות בשביל האיחוד הזה?

השר הרשקוביץ: "אני לא מדבר במונחים של ויתורים, כי ממש אין הבדלים. כל אחד צריך לבוא עם פתיחות גדולה, עם מוכנות לשמוע את השני".

למה בעצם זה לא קורה כרגע?

השר הרשקוביץ: "מי שרוצה לראות עצמו כמפלגת שלטון, חייב להכיל. הנוער שלנו כבר רוצה לחשוב כמו מפלגת שלטון, ולכן מוצאים אותו בליכוד. כמו שבבית משותף המגוון והשוני בין בני המשפחה לא רק שלא מפריע לשמור על הבית אלא דווקא יוצר את ההרמוניה הנפלאה

ח"כ יעקב כץ: "אורלב הוא יושב-ראש ועדת החינוך ועושה בה עבודה מצוינת, ביד רמה לכבודם של מדינת ישראל ועם ישראל. לאורי אורבך יש הרבה כבוד לעם ישראל בדרך הדיבור ובעדיינות שלו, והשר הרשקוביץ הוא תלמיד חכם. הם ודאי יותר טובים מכל האחרים. הם ידידים ואהובים וחברים, ומותר שיהיו חילוקי דעות בטקטיקה

(פה הרב הרשקוביץ זהיר מאוד:) "כדי שזה יקרה צריך להתאמץ, אבל מבלי לרמוז לאדם מסוים אנו לא בטוח שכל האנשים בכל הצדדים רוצים את הדבר באותה מידה".

אבל אחרי כל ההסברים, יש בפלוגה הזה אבסורד לא נורמאלי. הבוחר אומר לעצמו שאם הנבחרים מפולגים ביניהם, אין טעם ללכת אחריהם.

"אותי שכנעת לחלוטין. באתי מעולם האקדמיה והרבנות לפוליטיקה לא מכיוון שהייתי מחוסר עבודה. הייתי רב שכונת אחוזה ומועמד לנשיאות הטכניון, ובעבר הוצע לי לקרות גם אצלנו. זה מחויב המציאות. אם הציבור שלנו רוצה שלא ירמסו אותו בהקפאה, בתקציבים, ברבנות – הוא חייב להתאחד, ועוד לא דיברתי על סכנת אחוז החסימה".

מהו הקו שאמור להוביל את אותה מפלגה עתידית?

אנחנו שואלים את הרב הרשקוביץ, ומקבלים באופן מפתיע ממש את אותו ביטוי שכצל"ה הרבה כל כך להשתמש בו בראיון: "בעניי"ן זו תהיה רשימה שתחזור למלוא הביטוי שטבע הרב ריינס: עם ישראל בארץ ישראל על פי תורת ישראל. שלושת המרכיבים האלה חשובים באותה מידה

ח"כ אורבן, לא חשבתם להתאחד עם הליכוד? יש הטוענים שהוא קרוב אליכם יותר מהאיחוד הלאומי.

"הליכוד הוא מפלגה של שתי מדינות לשני עמים, של הקפאת הבנייה. מספיק קשה לנו אתו בממשלה, ואתה רוצה שניכנס לתוכו? מעבר לזה, אני בספק אם מעניין אותו מה שמעניין אותנו".

מה מעניין אתכם?

"פניה היהודיות של מדינת ישראל. להערכתי לא ניתן להוביל את הליכוד לכיוון שאנחנו רוצים, כי הוא פשוט לא מתעניין בזה. הרי אם היה מתעניין, לא היינו צריכים היום להיאבק על פניה של הרבנות והדיינות במדינה. הדבר הראשון שעשה הליכוד היה למכור את כל ענייני הדת לחרדים, וזאת על אף שיש בליכוד יותר דתיים־לאומיים מאשר בבית היהודי או באיחוד הלאומי".

אם כך, נגזר עלינו להיות לעד מפלגת נישה קטנה ושולית, מגזרית?

"לא. גם בתוך סקטוריאליות יש מרחב מספיק גדול לנוע בו. אפשר לחבר ציבורים נוספים. אני מאמין בפורמט הרבה יותר מעודכן ומודרני של מפלגה דתית־לאומית. כמו הליכוד אבל במהופך: שיהדות היא הדבר המרכזי, והצד הלאומי־שלטוני הוא המשני. הליכוד מוותר על עניינים יהודיים למען השלטון.

האיחוד הלאומי מדבר על מה יקרה כשראש הממשלה יהיה מטעמנו. אני יותר מתון באופי ובשאיפות, ומסתפק בשאיפה להיות שותפים גם עם חילונים במדינה. אנחנו לא לבד פה, וגם לא הרוב. הרבה פעמים מרוב מחשבות שרק אנחנו נקבע, אנחנו לא קובעים כלום".

עברה כבר שנה, בבחירות האחרונות חיכו עד לרגע האחרון עם ענייני האיחוד, והתברר שזה היה מאוחר מדי. לא רצוי למהר קצת?

"גם הפעם זה יקרה כנראה ברגע האחרון. לצערי המציאות היא שעד שאין את שוט הבחירות קשה מאוד לאחד".

אז מה שהיה הוא שיהיה? הבוחר הממוצע של שתי המפלגות מיואש, ואומר לעצמו ששיחות האיחוד נמשכות לנצח, שעוד פעם ההחלטה תיקבע רק ברגע האחרון ושהח"כים עדיין לא החליטו אם הם רוצים איחוד או לא.

"אתה טועה. המאמצים שנעשים עכשיו הם התחלה של דרך, ואני מאמין שבהמשך נמצא גם את הפתרונות הפרקטיים".

אולי אין עתיד למפלגות הפוליטיות האלה ועדיף לחפש רווח והצלה ממקום אחר? אתה חושב שמהאיחוד הזה תבוא גאולתנו?

"כן. אני מאמין בזה. זה יקרה, אני אומר לך, משתי המפלגות ומגורם שלישי ורביעי שיצטרף".

מה שמפריד בינינו

אורבך מאוד מאופק. ההתבטאויות באיחוד הלאומי בעניין הסרבנות, ההקפאה, אפילו בעניין המערכון של 'ארץ נהדרת', גורמות לו לכאבי בטן כל יום. הוא לא מקבל את הסגנון של ח"כי האיחוד ושורה שלמה של תחומים אחרים, אבל הוא רוצה שהאיחוד יצא לפועל, ולכן כובש את דבריו. "הרי אורבך יכול היה לפגוע בהם, לשונו חדה כסכין, אבל הוא מתאפק", משבחים אותו בבית היהודי.

ב'בית היהודי' מאוד מתאמצים לא להכשיל את סיכויי האחדות, נזהרים בהתבטאויות; באיחוד הלאומי הרבה פחות, לא כל כך ברור למה – אולי זה עניין של סגנון. הבית היהודי אמנם קטן יותר, אבל גם באיחוד הלאומי יודעים היטב שארבע זה לא באמת הרבה יותר משלוש. למען האמת גם סיעתם עדיין לא יצאה מכלל סכנת אחוז החסימה, שהולך אף להמשיך לעלות.

כך, למשל, כצל"ה: "אני מאוד רוצה איחוד אבל זה לא הולך בכוח. זבולון אורלב מתנגד לזה בכל תוקף, אם זה תלוי בו להערכתי זה לא יקרה. הוא לא חושש מהעובדה שלא יצביעו לו, שכוחו הולך ומתמעט, אני לא יודע על מה הוא משתמן. אמרתי לו שאין לנו הרבה ברירות כי אם לא נלך ביחד הבית היהודי ייעלם. המבנה הנפשי של המצביעים שלו הוא יותר גלותי. רוב המצביעים של הבית היהודי הם בגיל 50־80. זו חבורה שהולכת ונגמרת, לא הולכת ומתרעננת. אני דורש מאורלב לגלות מנהיגות, אבל הוא לא יכול. אנחנו, בכל מקרה, נמשיך במאמצים".

באיחוד הלאומי אוהבים לאשים את אורלב, אולי זה גם קצת נכון, אבל בבית היהודי מערכים שהמכשול לאיחוד דווקא לא יבוא מצד: "אורלב לא מתלהב מהאיחוד הזה", אמר לנו איש הבית היהודי השבוע, "אבל גם הוא חפץ חיים פוליטיים, וכולם מבינים שהעיתוד הפוליטי של כל מפלגה בנפרד, הוא, בלשון המעטה, מאוד לוט בערפל. לפגישה בסוכה של אורבך הוא הגיע, דווקא באיחוד הלאומי הגיעה רק חצי מפלגה. כרגע האיחוד הוא בעיקר בין תקומה למפד"ל. מה שמעכב כרגע את ההתקדמות הוא בעיקר הקושי של האיחוד הלאומי בעניין ישיבתנו בממשלה".

אורלב עצמו כועס מאוד על ההאשמות של כצל"ה, ולא, ממש אין לו בעיה להגיד: "מתברר שח"כ כץ מתמהה בהטחת האשמות שאין להן בסיס. כצל"ה נתן ידו לפילוג בכך שהסכים להופיע בראש רשימה מפלגת. למה הוא לא הטיל אל כל כובד משקלו לפני הבחירות ללכת ברשימה מאוחדת? אני חתום פעמיים על הסכמי איחוד שהייתי בין יזמיהם, ולא אני הפרתי אותם. איש לא עמד כמוני מול ועידת המפד"ל ואמר לה להתפרק כי מקימים מפלגה משותפת".

ולשאלת האיחוד העכשווי.

"אני הראשון שמוכן לאיחוד. הרי אין בעיה, אפשר להתאחד מחר בבוקר סביב ההסכם החתום עוד מלפני הבחירות האחרונות".

ובאמת, ההתנגדות לאיחוד, לפחות במועד הזה, באה דווקא מח"כ אריה אלדד מהאיחוד הלאומי: "אני לא מבין איך אפשר להתאחד אפילו טכנית לסיעה אחת, עוד לפני שמדברים על איחוד מוחלט של המפלגות, כשתביית היהודי בקואליציה ואנחנו באופוזיציה. אין היום שיחות איחוד בין העבודה למרצ, מכיוון שמרצ באופוזיציה והעבודה בממשלה. הבית היהודי שותף לממשלה שחותרת תחת הקיום היהודי שלנו בארץ ישראל. הוא שותף מלא בחארשיות הלקפאה. אם הם יפרשו מהממשלה אפשר יהיה לסכם על הקמת סיעה משותפת בתוך שעה. כל עוד הם בממשלה אין על מה לדבר".

הרב הרשקוביץ, אפשר לומר, ממש כועס על ההתבטאות הזאת: "יש אנשים שרוצים להיבחר כדי להיות באופוזיציה, וזו ראיה מובהקת לכך שהם לא בשלים להוות מפלגת שלטון. לא באתי לפוליטיקה כדי לצעוק. יכולתי לצעוק לא פחות טוב בכל מקום אחר. באתי כדי להיות חלק מהובלת המדינה. אמנם לא בכל מחיר, אבל זו המטרה. כשאני נלחם במשמלת ליכוד אני מעלה את הסיכוי להקמת ממשלה בראשות קדימה. צריך להבין שכרגע זה הרע במיעוטו, והאינטרס שלי כרגע הוא לחזק אותו ולהשפיע כמיטב יכולתי".

כצל"ה, אתה מדבר על הבית היהודי, אבל דווקא באיחוד הלאומי אריה אלדד מסרב להצטרף לשיחות האיחוד כרגע.

"להערכתי, אם הבית היהודי יסכים למהלך, אריה אלדד ומיכאל בן ארי לא יהוו בעיה. שניהם אידיאליסטים, אוהבי עם ישראל וארץ ישראל, והם יצטרפו".

מהו הקו שאמור להוביל את אותה מפלגה עתידית? אנחנו שואלים את הרב הרשקוביץ, ומקבלים באופן מפתיע ממש את אותו ביטוי שכצל"ה הרבה כל כך להשתמש בו בראיון: "בעניי"ן זו תהיה רשימה שתחזור למלוא הביטוי שטבע הרב ריינס: עם ישראל בארץ ישראל על פי תורת ישראל. שלושת המרכיבים האלה חשובים באותה מידה

להצטרף למסרגות פוליטיות וסירבתי. באתי לפוליטיקה כי רעיון האיחוד קסם לי. גם אני חשבתי שיש כאן אבסורד. הרי ביכוכה המרחקים בין ציפי חוטובלי לדן מרידור למשל, הם גדולים לאין ערוך מאשר ביננו לבין האיחוד הלאומי, ובכל זאת הם יושבים במפלגה אחת. על אף כל ההבדלים, אין ציבור כל כך המוגוני כמו הציבור שלנו, והאבסורד הכי גדול הוא שבליכוד יכולים להתחבר יחד, ואצלנו לא."

"מי שרוצה לראות עצמו כמפלגת שלטון, חייב להכיל. הנוער שלנו כבר רוצה לחשוב כמו מפלגת שלטון, ולכן מוצאים אותו בליכוד. כמו שבבית משותף המגוון והשוני בין בני המשפחה לא רק שלא מפריע לשמור על הבית אלא דווקא יוצר את ההרמוניה הנפלאה

ח"כ מיכאל בן ארי, אתה בעד אחדות?

"אחדות זו מילה יפה, השאלה סביב מה. אני לא בטוח שאני בעד אחדות עם מי שאומר אורי אורבך, או שאני מעדיף אחדות עם החרדים שמתנגדים לזה. בשבוע שעבר הייתה הצבעה על נאום שלי לזכר הרב כהנא. ביקשתי מאורבך שיבוא להצביע עבורי, והוא לא בא. למה שיבוא? מזזז מיהדות התורה הגיע ותמך. מקלב אמר לי: "אתה השותף הכי אמתי שלנו". אתה חושב שקיבלתי כזו תמיכה מהבית היהודי? אגב, אני לא בטוח שבכלל רצו אותי שם. עמידרור שעבר בראש מועצת הבית היהודי פסל אותי בזמנו ואמר שהם 'לא יכניסו פורעי חוק'. אני גם לא רואה את החבר'ה שהצביעו מפד"ל בגלל האמירות הפחדניות שלה ראיתי מיכאל בן ארי ברשימה ומצביעים לה".

דווקא שאלנו על כך את השר הרשקוביץ ישירות והוא אמר שאין לו שום התנגדות להצטרפותך ולדרכך.

"אם כן, אני לא אמנע את האחדות. אין ספק שאחדות נותנת כוח, אבל אשמח לראות את התנאים לכך. תבין, יש לי הערכה עצומה כלפי אורי אורבך, כלפי העבודה הפרלמנטארית שעושה זבולון אורלב, אני מקבל ממנו כל הזמן אוזן קשובה ומקצוענית. אין כמוהו בכך, אבל מבחינה לאומית ודתית אני לא מוישר אתו, וגם לא הציבור שאני מייצג".

ח"כ יעקב כץ: "כמו בחתונה, הבעל נשאר הבעל והאישה נשארת האישה. התוצאה החדשה באה עם הילדים - לא עם איבוד האישיות של כל אחד. השיטה שאתה מדבר עליה (הפריימריס) נוסחת ונכשלה".

אבל חידוד העמדות זה שאתה חולה עליו הופך אתכם למפלגת נישה, והיום אין עתיד למפלגות נישה.

"בדיוק הפוך. אני מקבל את המעמד הציבורי שלי בזכות האמירה הברורה והחד־משמעית. המעמד הפוליטי של האיחוד הלאומי הוא מעבר למגזר כמו מזמן. השבוע התפרסם שבמשאל בתוך האוניברסיטאות, התבקשו 2,500 סטודנטים לציין מיהו הח"כ המועדף עליהם. אני הגעתי למקום ה־11. סימה קדמון כתבה לי כך בדאגה וציינה ש'זה לא מוקד הכוח של בן ארי, ובכל זאת הוא הגיע לשם'. ב־11 הראשונים לא היה אף אחד מהח"כים הדתיים, כמעט אף אחד מהליכוד. אותי זה מלמד שאמירה ברורה נשמעת.

בנוסף, בשביל להתאחד הכרחי שייווצר מכנה משותף בעניין שמיעה לרבנים. זה קו אדום מבחינתי. אני לא מזיז יד ורגל בלי להתייעץ עם רבנים. ברגע שזה יהיה משותף, יהיה מה לדבר על אחדות".

השאלה אילו רבנים, להם יש הרבנים שלהם.

"הם טוענים במפגיע שהם נגד התערבות רבנים. אדרבה, שיגידו מי הרבנים שלהם".

אבל בדבנים צריך להתייעץ לצורך קביעת הלכה. אין חיוב להישמע להם בהתנהלות הפוליטית.

"עצם העניין של שמיעה לרבנים זה להם. אורלב עמד על הרגליים האחוריות על כך שלא יהיו כפופים לרבנים. התפיסה שאני רשאי לחוות דעה על כל עניין היא נואלת ושחצנית, אחד האסונות שלנו. יש הרבה תלמידי חכמים שמוכנים ורוצים לייעץ, הם לא מתווים בהכרח דרך ספציפית, לא מנחיתים, אבל הבית היהודי מתנגד עקרונית גם לעצם הצורך להתייעץ עם רבנים".

לא נראה שיש שם התנגדות למוסד רבני שרק ייעץ ולא יחליט. אולי באמת הגיע הזמן שתהיה מועצה שיַשבו בה רבנים מכל הגוונים?

"הלוואי. אנחנו מיימלים לזה. נהיה הראשונים שיילכו על זה".

פריימרים, מועצה ושאר הצעות

הפעם הראשונה שבה התאחדו המפד"ל והאיחוד הלאומי אירעה בחורף תשס"ו, בלחץ הציבור שהושפע ומעוקות מההתנתקות שאירעה בקיץ שלפניו ומאירועי עמונה שאירעו ממש אז. תחימת ההסכם התבצעה אז, איך לא, ממש ברגע האחרון ולאחר עימותים אינסופיים, יום לפני מועד סיום הגשת הרשימות לכנסת. ההסכם אז היה טכני בעיקרו. אפילו שם משותף לא נקבע, רק "המפד"ל־איחוד לאומי". אפילו האותיות בפתק הבחירה היו חיבור של ט' – האות של מולדת הוותיקה שחברה לאיחוד הלאומי, עם ב' המסורתית של המפד"ל. זה היה בעצם חיבור של ארבע מפלגות שונות (מפד"ל־מולדת־תקומה־אח"י).

במבחן התוצאה הצליחה הרשימה להכניס כמעט את כל הח"כים שכיהנו בכנסת ה־16 גם לכנסת ה־17 (למעט שאול יהלום), ולשמר בקושי את כוחה הפוליטי (תשעה מנדטים לעומת עשרה קודם לכן). הבעיה הייתה שמלבד הח"כים הוותיקים לא נכנסה אף דמות חדשה לכנסת, והסיעה המאוחדת החדשה הצטיירה בעצם כגוש מפלגות אפור, מישון ורדום למדי.

הציבור, שלא נשאל על הרכב הרשימה, הלך ואיבד בה עניין, עד שעם פרוץ מערכת הבחירות של 2009 ניבאו הסקרים לרשימה המאוחדת תוצאה על גבול אחוז החסימה. ספק רב אם זה אכן היה קורה בפועל, אבל ברור היה שיש צורך ללכת בדרך אחרת. כדי לרענן את הרשימה מצד אחד, ומצד שני לא לגשת לבחירות מקדימות שעוררו ויכוח מר כל כך, נוסדה המועצה הציבורית, והתמשך דיוני המועצה לא בצליחה לספק את רצון כולם, כי זה באמת קשה כשמדובר בגוף שלא ממש נבחר. בסופו של דבר התמוטטה האחדות ועמה המועצה, ושוב – ערב המועד הסופי להגשת הרשימות.

מאז חלפה שנה. שתי המפלגות צלחו, לא בהצלחה מרשימה במיוחד, אח אחוז החסימה, אבל באופק לא נראה שינוי מהותי בהתנהלות. כך, אם יתרחש חיבור בין המפלגות, מציע עבורו ח"כ יעקב כץ מתווה "מקורי" מאוד שמעולם לא נוסה קודם לכן... – שהמיקום ברשימה יקבע בהסכם בין המפלגות שמרכיבות את הרשימה, שלכל אחת יהיו מוסדות נפרדים משלה. גם אם חלק מהמפלגות ברשימה המשותפת יקימו פריימרים, מכיוון ש'תקומה' של כצל"ה ואורי אריאל לא תעשה זאת, הרי שהציבור ישפיע רק על כחצי מהרכב הרשימה, מה שמורידּ תלולות את המוטיבציה הציבורית להצטרף בכלל למפד"ל. הבעיה שהושבע לעומת עשרה קודם לכן).

ח"כ מיכאל בן ארי: "אין ספק שאחדות נותנת כוח, אבל אשמח לראות את התנאים לכך. תבין, יש לי הערכה עצומה כלפי אורי אורבך, כלפי העבודה הפרלמנטארית שעושה זבולון אורלב, אני מקבל ממנו כל הזמן אוזן קשובה ומקצוענית. אין כמוהו בכך, אבל מבחינה לאומית ודתית אני לא מוישר אתו, וגם לא הציבור שאני מייצג".

ח"כ אורבן: "מי שרוצה לראות עצמו כמפלגת שלטון, חייב להכיל. הנוער שלנו כבר רוצה לחשוב כמו מפלגת שלטון, ולכן מוצאים אותו בליכוד. כמו שבבית משותף המגוון והשוני בין בני המשפחה לא רק שלא מפריע לשמור על הבית אלא דווקא יוצר את ההרמוניה הנפלאה

ח"כ יעקב כץ: "אורלב הוא יושב-ראש ועדת החינוך ועושה בה עבודה מצוינת, ביד רמה לכבודם של מדינת ישראל ועם ישראל. לאורי אורבך יש הרבה כבוד לעם ישראל בדרך הדיבור ובעדיינות שלו, והשר הרשקוביץ הוא תלמיד חכם. הם ודאי יותר טובים מכל האחרים. הם ידידים ואהובים וחברים, ומותר שיהיו חילוקי דעות בטקטיקה

ח"כ מיכאל בן ארי: "אין ספק שאחדות נותנת כוח, אבל אשמח לראות את התנאים לכך. תבין, יש לי הערכה עצומה כלפי אורי אורבך, כלפי העבודה הפרלמנטארית שעושה זבולון אורלב, אני מקבל ממנו כל הזמן אוזן קשובה ומקצוענית. אין כמוהו בכך, אבל מבחינה לאומית ודתית אני לא מוישר אתו, וגם לא הציבור שאני מייצג

לא לעשות פריימריס לכל הרשימה ולתת לציבור לבחור את נציגיו?

"כמו בחתונה, הבעל נשאר הבעל והאישה נשארת האישה. התוצאה החדשה באה עם הילדים – לא עם איבוד האישיות של כל אחד. השיטה שאתה מדבר עליה נוסחה ונכשלה".

מתי? היא לא נוסחה.

"אני לא עומד אצלך לחקירה. היה ניסיון בעבר לעשות זאת וזה לא הצליח. צריך להיות פרקטיים".

יש הרבה מפלגות שמאמינות בציבור שלהן שהוא מספיק בוגר לבחור בעצמו את נציגיו.

"ההצעה שלי היא האפשרות היחידה ואין בלתה. אני לא מבין למה אתה חוזר על השאלה הזאת מאה פעמים".

כי אני מתקשה להבין את ההצדקה לשתי מפלגות לאדם אחד כמו אריה אלדד, שהוא שייך גם ל"התקווה" וגם ל"מולדת", ומה כבר ההבדל בין שתיהן ל"תקומה". הציבור לא מבין את ההתעסקות במקומים, אפילו בתוך רשימת האיחוד הלאומי, בין מפלגות שאין הצדקה לקיום כל אחת מהן באופן נפרד.

"מה זה משנה לך? מה שחשוב הוא שנלך ברשימה אחת לבחירות ונקבל אתה הרבה מנדטים".

כך משוכנע גם אורי אריאל: "עבדנו טוב גם בתור איחוד לאומי־מפד"ל. לא היו מריבות, הסייעה עבדה מצוין. פריימריס משחיתים".

אבל זה נותן לציבור יכולת להיות מעורב.

"לישראל ביתנו יש 15 מנדטים בלי פריימריס, גם ביהדות התורה ובש"ס לא היה. עיין ערך לבני ומופז, שבבחירות המקדימות בקדימה הפער ביניהם עמד על שברי אחוזים, כולל טענות קשות מאוד, נכונות, על קניית קולות וזיופים".

אבל מה שהתגלה במפתיע בתחקיר שערך "עולם קטן", הוא שבניגוד לעמדתם של אריאל וכ"ץ, חמישה משבעת ח"כינו דווקא מצדדיים, רובם בהתלהבות, בקיום בחירות מקדימות שבהן ישותף כלל הציבור. כך, למשל, מציע בן ארי לקיים פריימריס בקרב כל הציבור הלאומי, לאו דווקא הדתי:

ח"כ אורבן: "גם בתוך סקטוריאליות יש מרחב מספיק גדול לנוע בו. אפשר לחבר ציבורים נוספים. אני מאמין בפורמט הרבה יותר מעודכן ומודרני של מפלגה דתית־לאומית. כמו הליכוד אבל במהופך: שיהדות היא הדבר המרכזי, והצד הלאומי־שלטוני הוא המשני. האיחוד הלאומי מדבר על מה יקרה כשראש הממשלה יהיה מטעמנו. אני יותר מתון באופי ובשאיפות, ומסתפק בשאיפה להיות שותפים בהנהגה. לאט לאט. אנחנו שותפים גם עם חילונים במדינה. אנחנו לא לבד פה, וגם לא הרוב. הרבה פעמים מרוב מחשבות שרק אנחנו נקבע, אנחנו לא קובעים כלום

ח"כ מיכאל בן ארי: "אין ספק שאחדות נותנת כוח, אבל אשמח לראות את התנאים לכך. תבין, יש לי הערכה עצומה כלפי אורי אורבך, כלפי העבודה הפרלמנטארית שעושה זבולון אורלב, אני מקבל ממנו כל הזמן אוזן קשובה ומקצוענית. אין כמוהו בכך, אבל מבחינה לאומית ודתית אני לא מוישר אתו, וגם לא הציבור שאני מייצג

"אני חסיד הכי גדול של זה. זו השיטה הכי טובה שיכולה להיות. היא תטרוף את הקלפים ותביא לבירור של הרבה דברים. החשש של אורי אריאל וכצל"ה מכך לא מוצדק. יש להם מעמד ציבורי חזק, והם יקבלו את המקום שלהם". כן, אך ביתר החלטיות, חושב גם אלדד: "אני חושב שהדרך היחידה לבחור נציגים היא בפריימריס. להבנתי אין אפשרות אחרת. אי אפשר לקבוע לציבור מי ינהיג אותו".

אבל עד עכשיו זה לא היה ככה.

"בין השאר בגלל זה נוצר קרע באיחוד הלאומי, כי לא היה גוף אחד שיכול לקבל החלטה. אפי איתם משך לכיוון אחד, הרב בני אלון לכיוון אחר. הדרך היחידה להימנע מקרע היא יצירת מנגנון דמוקרטי. כן, אם הח"כים חלוקים ביניהם חוזרים למרכז או לוועידה הארצית, לאותו גוף דמוקרטי נבחר שמסוגל לקבל הכרעות".

בבית היהודי מדובר בהסכמה מקיר לקיר, כך נראה לפחות כלפי חוץ. הרב הרשקוביץ אף פנה באופן פומבי לכצל"ה לפני כחודש והציע לו להתאחד לגמרי ולקיים פריימריס פתוחים לרשימה כולה. כצל"ה לא נענה להצעה.

הרב הרשקוביץ: "אמנם לא הוכח מדעית שפריימריס מבטיחים תוצאה טובה יותר, אבל זה מקנה לציבור תחושת השתתפות, וזה חשוב מאוד". כך גם אורלב: "אני התומך הראשי והנלהב בפריימריס". גם אורבך מצדד בפריימריס, אם כי הוא מודע גם לסכנות שבהם: "במפלגה גדולה שיש לה מאה וחמישים אלף מתפקדים יש משמעות להכרעת ההמון, אבל במספרים קטנים יותר עשויים גורמים זרים להשתלט על הפריימריס ולהשפיע על התוצאה בצורה לא עניינית". בכל זאת הוא נוטה לתמוך בקיום ההליך הזה, ואם זה לא יקרה ברשימה המשותפת כולה, הוא שתדל שזה יקרה לפחות בבית היהודי.

גורמים בבית היהודי מעריכים שיהיה קשה לרכוש את אהדת הציבור בלי פריימריס: "אין ספק שהרשימה לא תהיה רלוונטית מבחינת הציבור בלי פריימריס. זה לא ילך עוד פעם עם קוסבינות פוליטיות. לא מדובר בדיון פילוסופי, אלא זה פשוט מה שהציבור רוצה, וזה נכון גם מבחינה מפלגתית ופוליטית".

ב'שיחות השלום' בין הסיעות לא דובר עד כה על שיטת הבחירה. "אנחנו אפילו לא קרובים לשלב הזה", מסביר אורבך, ומלבד זאת, ההתנגדות הנחרצת של אורי אריאל ויעקב כ"ץ לפריימריס סותמת על כך ככל הנראה את הגולל: "אנחנו הרי לא יכולים להכריח מפלגה אחרת לבצע פריימריס".

איחוד כזה או אחר יקרה ככל הנראה, אם לא עכשיו אז טרם בחירות, אבל המשבר סביב שאלת אמון הציבור ברשימה עשוי במהרה לחזור על עצמו ולקרוע את הרשימה המאוחדת פעם נוספת וחוזר חלילה, אי בכלל להעלים אותה לעד. ממילא חוזרת הכהרעה לידי הציבור – האם יתעניין במה שמחליטים לגביו שם למעלה?

שיטות בחירה פנימיות במפלגות

פרופ' אשר בהן, המחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת בר־אילן

שיטות הבחירות מתחלקות לשלושה סוגים עיקריים בהתייחס לגוף הבוחר ולגודלו: בקצה האחד – **שיטת הוועדות המסדרות** המורכבות מחברים בודדים; באמצע הרצף – **בחירות המתקיימות במוסדות מפלגתיים** כמו ועידה, מועצה וכיוצא באלה, גופים שגודלם נע בדרך כלל ממכה מאות עד לאלפים בודדים; בקצה השני של הרצף – שיטות **הפריימריס** המעניקות את זכות הבחירה לכלל חברי המפלגה ופעמים אף לכלל אוהדיה.

השיטה הנרחבת ביותר היא שיטת הפריימריס הפתוחים שאיננה מחייבת להיות חברי מפלגה. בארה"ב מתבצע הליך מוקדם של רישום המדהים ורישום זה מעניק את הזכות להשתתף בבחירות הפנימיות. יתרונה המובהק של השיטה היא הפתיחות הרבה והשתתפות הנרחבת של הציבור. ההשתתפות הנרחבת בהיקפיה מפחיתה את הסיכוי להשתלטות קבוצות מאורגנות על הצבעה.

השיטה המקובלת והנפוצה ביותר היא פריימריס שבהם רשאים להשתתף כל חברי המפלגה.

שיטה זו העלתה את בעיית 'מפקדי הארגזים'. המונח מתאר קבוצות מאורגנות על בסיס אידיאולוגי, ניאוגרפי או תעסוקתי המארגנים רישום בין המפלגות גדולים כדי להשתלט על ההצבעה ולקבוע את הרשימה לכנסת. תופעה זו פוגעת הן בייצוגיות הן בנאמנות. פעמים שרבים מהמתפקדים הם חברים 'אינסטנט' שאין להם שום נאמנות למפלגה ולכן גם הייצוגיות נפגעת. בפעמים אחרות, קבוצה מאורגנת, אפילו אם היא נאמנה, זוכה לייצוג־יתר הגבוה בהרבה מכוחה בפוע

דיסק

זמירות שבת ממלחמת לבנון השנייה

דבורה קיצים, עורכת מוזיקה ברשת
מורשת וברשת ג'

אלבומים חדשים יוצאים במחוזותינו חדשים לבקרים, וזו הרי לא חדשה גדולה כל כך. **"נשמות חדשות"**, האלבום החדש של יצחק מאיר שכולו הזמנה אל שולחן השבת ואל זמירות השבת, עלול היה להיכלע בערימת האלבומים ההולכת וגדלה הנחה אחר כבוד על המדף כאבן שאין לה הופכין.

מה אם כן, עורר בנו זאת את סקרנותיך? מה לכך את תשומת הלב והאוזן?

רשימת השירים שבו הרי אינה חדשה – השירים עולים על שולחנות השבת של משפחות רבות ומושרים בשיבות, ויצחק מאיר העיד על עצמו בצניעות שהוא אינו זמר, הוא יותר בעל תפילה. לאלבום הזה לכאורה לא היה שום סיכוי, ובכל זאת, עוטפת אותו חמימות. האלבום הזה גרם לי בקלות הנה גם לדמוע מעט, וזה כבר הפך אותו אצלי לאלבום מצפה.

שלמה ארצי מגלה שעדיין שרים זמירות שבת

יצחק מאיר הוא נצר למשפחה מכובדת, והיכרותי עם אחיו, העיתונאי ידידיה מאיר, שהחיבה והעניין שלו במוזיקה היהודית מוכרים לי היטב, אכן תרמה לסקרנותי. ידידיה, נוסף על היותו שדרן שידור, ערך בשנים שעברו קומזיץ של שמחת בית השואבה בבית אבא, הרב אליאב מאיר, רב המושב מגזז. שמו של הקומזיץ יצא למרחוק, ונקבצו אליו חסידים ובעלי מנגנים כמו מרדכי בן דוד, רב שלמה קאליש והמלחין חלל פלאא, ולצדם מגיעים ראשי הברנז'ה העיתונאית, חבריהם של ידידיה וסיוון מכלי התקשורת, גידי גוב ואברי גלעד ועוד רבים. באחת השנים פקד את החצר הזמר שלמה ארצי, ויצחק מאיר, האח הצעיר, הופקד על אירוחו בסוכה. שלמה ארצי התרגש מאוד למשמע הנגנונים, וסיפר שהוא מכיר אותם, ושאף היה חזן בעצמו. "הוא כל כך התפלא לגלות שאנשים מכירים את השירים ושרים אותם כך ביחד, וזו למעשה היתה בין השאר אחת מן הסיבות שהגיעו אותי להקליט את האלבום הזה".

י-ה אכסוף במבטא ישראלי

בעת האחרונה פורצת אל פני הטשטח ויוצאת אל האור, אחרי תקופת ביבוע ארוכה, התנועה החסידית בקרב הציבור הדתי-לאומי כשהיא לובשת פנים חדשות. אני מבחינה בזאת גם מתוקף תפקידי, בבית משפחת מאיר. בועז ויצחק שרו ביחד את "י-ה אכסוף". בועז החמיא ליצחק על קולו, ושמורה לו טובה אצל יצחק בהחלטה להקליט את האלבום.

את הנגון "מה דידיתו" של חסידי בעלזא הלחין יוסף צבי ברייער הוא התפלא לשמוע כי יש התעניינות בניגון זה מחוץ לחצר בעלזא וכי הוא מושר בשיבות אל"לבנון" והתיר את ביצועו באלבום זה.

גם מקומו של רבי שלמה קרליבך לא נפקד מן האלבום, בכל זאת הוא הרבי של החסידים שאינם משתייכים לחסידות מוכרת, הוא דבם של החסידים החדשים וידוע כי ניגוניו מושפעים מחסידויות מדו"ץ וחב"ד.

הקו הזה שמתווה יצחק מאיר באלבום כולו – שלמרות מוצאם מחצרות בעלזא, מודז'יץ, רופשיץ ופיטסבורג כל הנינגונים מושרים בעברית והופכים להיות עבריים למהדרין – הוא פרי החלטה מודעת ומכוונת, והוא מפליא במיוחד כאשר שומעים את קורותיו של יצחק. הוא למד בשיבות ליטאיות מובהקות, בשיבות מיר ובחברון, אך בשלב מסוים ומאותר חסיסת בחר בדרך חדשה. הוא נמשך אל העולם החסידי ובחר לעזוב את השיבה, להתגייס לצה"ל במסגרת ההסדר, ושם במהלך שירותו לחם במלחמת לבנון השנייה. "לילות שבת היו תמיד מוקד של שיחה. לאורך השירות כולו היינו עורכים סעודות ושרים בהן, אבל בליל שבת אחד במהלך המלחמה עמדנו לצאת לקרב קשה בסלוקי, בעומק דרום לבנון, בשטח שצה"ל לא נכנס אליו קודם. כאשר ערכו אותנו בטורים לקראת הציאה אל הלבנון על ניגון לשבת והבטחנו זה לזה שכל אחד ישיר אותו בלבו". אפשר רק להעריך שמלחיני הנינגונים האלו, במקום מושבם בזמנים אחרים, לא שיערו שנינגונים יגיעו ללבנון, לעת שכזו.

> "בליל שבת אחד במהלך המלחמה עמדנו לצאת לקרב קשה בסלוקי, בעומק דרום לבנון, בשטח שצה"ל לא נכנס אליו קודם. כאשר ערכו אותנו בטורים לקראת הציאה אל לבנון על ניגון לשבת והבטחנו זה לזה שכל אחד ישיר אותו בלבו"

לפעמים חוסר ניסיון הוא יתרון

האהבה לשירה והרצון להעביר את מסורת הנינגונים הלאה הוליכו את רגליו של יצחק אל "שורשים" ואל "המקום" בתל-אביב וברחבי הארץ, שם הוא עורך "בוטָה" = טיש ללא רבי בימי חמישי בערב. יצחק מאיר, כך נראה, הוא אכן חסיד. אמנם הוא לא זמר אבל הוא גם לא מתיימר להיות כזה. "יש משהו שרק לא-מבינים, לא-מוסיקאים כמוני, יכולים להוציא". יש בשירה של יצחק משהו מתוק, לעתים מעט יותר מן הדרוש, ועל חוסר הניסיון הוא מחפה בעזרת כוחות עזר של חברים. הם לא מתפקדים רק כמקהלה מלווה אלא יש להם נוכחות באלבום כגוף בפני עצמו. דווקא בגלל שהם ניחו"ח של חב"ד כדי להסביר את כוחה של שירת רבים, שאינם בהכרח זמרים מנוסים, שבכל אחד מצליחה לגעת ולרגש. אל החבורה מצטרפים גם יוסף קרדונר, שקולו הזכיר לי במידה מסוימת את קולו של יצחק, וגם אהרון רואל. כדי לנסות לתאר במילים את גוון הקול ואת מה שעובר דרכו יקל לומר שהוא עדין ורך וששומעים את בעל התפילה שבו.

"נשמות חדשות" מורכב משני חלקים – הדיסק הראשון הוא נוסח תפילת לל שבת והדיסק השני כולל עשרה ניגוני זמירות שבת.

האלבום הזה מביא אתו משהו חדש"יש, משהו שמביא תענוג על נגוניים ושנגנים לתכונן אתנו לשבת. לחלק מאתנו הוא יזכיר משהו מהעבר, לחלק הוא יתגלה לראשונה, בכל מקרה הוא בעל חשיבות; ואולי הדיסק הזה יכשר את בוא הבאים לחיים טיש" בעברית יהודית ישראלית.

מופץ על ידי "דברי שיר" ובחנויות הדיסקים.

בס"ד

שינוי בריא

אנו שמחים להזמינך להצטרף לפקולטה למקצועות הבריאות וללמוד מקצוע טיפולי, אשר מחולל שינוי בריא אצל אנשים.

- ריפוי בעיסוק
- קלינאות תקשורת

- שיתופי פעולה עם המרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל-השומר
- עם מכני שיריותי בריאות
- סגל אקדמי קליני: פרופ' שלמה נוי, פרופ' נעמי כץ, ד"ר שירה ילן-חיימוביץ, ד"ר חנה פוטר-כ"ץ, ד"ר היידי שוגרמן עוזד
- תכנית מעשית, המעניקה כלים פרקטיים למקצוע מבוקש
- ליווי ויחס אישי בתהליך הצמיחה כמטפל
- לימודים בקבוצות קטנות
- הלימודים הינם לתואר ראשון בריפוי בעיסוק (B.O.T.) או לתואר ראשון בהפרעות בתקשורת (B.A)

Ono Academic College
הקריה האקדמית אונו
משנים את פני החברה בישראל

* המוסד להשכלה גבוהה איטרה מחוקת הכרה הנקבע המוסד מוסדות באישורה
הקריה האקדמית אונו, רח' צה"ל 104 קרית אונו, טל. 03-5311892
www.ono.ac.il • info@ono.ac.il

עזרת נשים

בואו לגמול טובה תחת טובה

ציבור הנשים מזמין לכם תפילה לרפואת הרב מרדכי אליהו שליט"א

נתכנס א"ה ביום רביעי, ה' בשבט
באכסניית בית זמן, בשעה 19.00 בערב

הרב שלום ארוש שליט"א
"על גשר צר מאד"
דנא שוברמן ויעל דיין
אם ובתיה בסופר מרתם ומשפשף
"בוחה של תפילה" סרטון מלא ניסים
בחסות בית הארחה בית זמן

לפרטים
052-5440117
שלח 20 ש"ח

"אל תפילה, ריבונה
מאהבה, מיראה
ומיסה קדושה ולשלה
ומחברת ביחד לב
אל אביהם שבשמים"

www.ezratnashim.co.il

בס"ד

חוצרים לשורשים

שבת ארץ ישראל

שבת פרשת יתרו
כולנו ביחד

קהילות מוסדות וגרעינים
וכל שדרות העם למען חיבור העם לארץ

במהלך השבת, יתארחו רבנים,
ראשי היישובים אנשי רוח ותשבי יש"ע
בקהילות, בבתי הכנסת, בסניפים, ברחבי הארץ,
ויעבירו שיחות ופעולות בנושא החיבור של העם לארץ

רבנים, אישי ציבור, קהילות ומוסדות
המעוניינים להיות שותפים
מתבקשים ליצור קשר עם:

מתניה בן יעקב
052-6051916
(מקוצר: 61916)
מ"יל: office@hadegel.org.il

מועצת יש"ע

ולדר לנוער מתבגר

ספר

יהודה מזבר

אל תוך עצמך - קובץ סיפורים

מאת: חיים ולדר 232 עמ', הוצאת חיים ולדר.

בטור הזה לא תמצאו הרבה פעמים ספרות חרדית, ואני האשם העיקרי לכך. אני לא יודע אם 'אשמה' היא המילה המדויקת, שכן אילו הייתי מוצא ספר חרדי לטעמי הייתי ממליץ עליו בחום. מ' אורבל מעולה, אני יודע, אבל הוא סופר מתח. אנשים ממילא קוראים מתח. בכל מקרה, ההמלצה הזאת היא דוגמה לספר ראוי ואיכותי מהמגזר החרדי, ואני שמח להמליץ עליו.

על סגנון הכתיבה של חיים ולדר אין טעם להכביר מילים. כלומר, יש טעם, אבל מי שקרא קצת יכול לזהות את הכללים בקלות: א. עושר בלתי רגיל של דימויים והברקות חצי שנונות (כלומר שנון אבל לא מפריע לקריאה), שיוצרות מעין דיאלוג פנימי עם הקורא. ב. שימוש בלתי פוסק בשורש פז"מ על שלל הטיותיו: פיזם, מפזם, יפזם, תפזמנה... ג. הדמויות הן לא מה שהן נראות מבחוץ. ועל זה, אם תרשו לי לרגוע, יש טעם להרבות במילים.

הספר האחרון שלו, אל תוך עצמך, עוסק בדיוק בנושא הזה: מה שנראה כתופעה שלילית יכול להתפרש לחיוב, כוחות הם מה שהאדם עושה בהם, וגם למה לא קשה במיוחד להיות אלוף דנמרק בשחייה. אני חושב שזה לא עסק חדש אצלו, ואם אנחנו קטנוניים, חלק מהסיפורים לא בהכרח מתאים לכותרת הספר, אבל מה זה משנה. גם ההקדמה שבה הוא מתרה בקוראים כי 'יש בסיפורים יותר משנראה לעין' ו'כדאי להמעיק בהם טוב טוב', מעט מיותרת בעיניי. אבל ייתכן שהקוראים הצעירים שלו צריכים הוראה מיוחדת כדי לנתח סיפורים, לכו תדעו.

כך או כך: יש סיפורים מוצלחים מאוד (שני הראשונים ושני האחרונים), יש פחות (מהסוג שאתה יכול לנחש את הסוף כבר מההתחלה) אבל כיוון שהסגנון עצמו לא משעמם, הספר קריא להפליא וכיף לעבור עליו. אולי קצת קצר, אם תשאלו אותי.

למה אני ממליץ עליו? מסרים עמוקים עטופים בהומור ובקלילות.

למי זה מומלץ? למי לא?

נקודת תורפה: התעסוקות מוגזמת בצדדים הטכניים של הסיפור, סיפורים לא שווים ברמתם, לפעמים 'הגשה בכפית'.

כדאי לשים לב: בגדול הוא אומר בעצמו למה כדאי לשים לב בתחילת כל סיפור.

אין לכם כוח לרוץ או לשחק כדורגל? מחפשים ספר ונוגה להשמין אתם בכורסה? yhgizi@gmail.com, כי לגוף אין חלקי חילוף.

הסרת משקפיים
רק בבית חולים

אסותא

• המעטפת הרפואית של בית החולים הפרטי הגדול והמתקדם בישראל
• שיטת ה-ASA ללא חיתוך הקרנית
• בדיקת התאמה קפדנית ללא עלות

בלעדי באסותא
הדמיה תלת ממדית של הקרנית
+
טיפול בלייזר מודרך בהתאמה אישית לבטיחות ודיוק מירבים

אסותא אופטיקה

לפרטים: 054-5764476

חדש!

שקופים

69 ₪

שקופים | ליאור אנגלמן

אסופה מסיפוריו הנוגעים והמיוחדים
של הרב ליאור אנגלמן.
מבט רגיש, אמוני ומעמיק על החיים.

ספריית בית אל

להזמנות: 1-801-700-201

מחיר מומלץ, כולל מע"מ 69.00 ₪

אירועים

"בהמעה בקיעה" – ערב מוזיקלי מהנשמה

מרגש, חליקי פרנק, צבי דלבסקי, רובי קסל, יהושע רוזמן ואחרים ישירו וינגנו ניגונים חסידיים ישנים, פיוטים ושירי קרליבך, לזכר **חנוך בן ארזה**, במלאת עשור לפטירתו. מוצאי פרשת בא, אור לנ' בשבט (1.23), בשעה 20:30 בהיכל שלמה, ירושלים. הגיעו מקדמו! כרטיסים: 30 ש"ח. לפרטים: שרה פרידלנד בן ארזה yakovfri@gmail.com

מפגשי פי"ם בהחבות

מפגשי רווקים ורווקות "סרוגים" בני 35-25 בערב, מתקיימים אחת לשבועיים בימי חמישי בערב במרכז תקווהנו בהרחובות. המפגשים כוללים הרצאה/שיחה ואחריה מפגש חברתי חופשי עם כיבוד קל. לפרטים מלאים אנא היכנסו לאתר של יח"ד: http://yachad-rehovot.blogspot.com, טל': 052-3840962, yachad-rehovot@googlegroups.com. או במייל: com

בגין הזוגות והיצמת המשפחה – נפשים בטבריה

הסדרה תיפתח בשבוע הבא ותתקיים בימי ראשון, כ"ט בשבט עד א' בתמוז תש"ע (13.6-24.1) בין השעות 19:00-22:00. בעזרת ד' בתמוז תש"ע (13.6) שכונת בית גאן מרצות: הרבניות טובה בזק, רות בנימין, גילה חזני. מקום הרצאה ומרחשה - מכון "מבשר שלום" 04-8348887. Mshalom1@gmail.com ורחלי שלו - www.m-shalom.co.il neto.net.il 04-6230950, 052-7560065

שונות סט חוברות 'בשביל' הנשמה

'בשביל' הנשמה', סדרת החוברות ללימוד יומי - עבשיו בסט מהדר הכולל עשר חוברות במגוון נושאים: צניעות, גבורה, גאולת ישראל ועוד. מהדורה מוגבלת. מחיר: 95 ₪ לסט, כולל אריזה ומשלוח עד הבית. הזמנה במייל בלבד: bishvilhaneshama@gmail.com.

השמחה עליהם

מתחתניכ"מ מזל טוב! השגתם כבר אולם, רב... ומה עם קצת שמחה? אדגון משמחים המונה מעל 200 מתנדבים בגילאים שונים בכל רחבי הארץ באים לעשות שמח בחתונות של מתגייסים, חוזרים בתשובה, עולים חדשים, מבוגרים וכל אלה שנבצרה מהם שמחה יהודית אמתית. להזמנות, פניות ותרומות אנא צרו קשר עם: אורייני שני - 054-5603834, רוני עזרא - 052-4234795.

ההתהה הצעירה של האיחוד הלאומי לשיבות הנשים

יש לכם בעיה בסניף, בקהילה, רוצים להפנות שאלה לחברי הכנסת - ההנהגה הצעירה של האיחוד הלאומי קוראים לכם להיעזר בה. דבורה beauot@walla.com - 052-5665605, דוא"ל: 052-5665605

השבת אביהם

ביום חמישי, כ"א בטבת (7.1), אבד **זוג תפילין בחתנת אטובוס בירושלים**. התפילין היו בבתריסי עור שחור. יקרות מאוד לבעליהן. גוגן 052-3902585.

אבד **ארנק מעור**, כנראה בצומת תפוח או בצומת בר"ד 3, במו"ש שעבר (פרשת שמות). נשמח אם מוצא יצור קשר בטלפון 054-6281128.

ביום ראשון, כ"ד טבת (10.1.10), נשכח **פליז שחור north face** בטרמוס מצומת תפוח לגתית. 052-4486230.

נעלמו **תפילין** מתוך תיק כחול בבית ברענוה, המוצאהישרבאלהתקשר'ל-5757067-03,אורי.

שדרות ושיעורים

סדרה שיעורים חדשה בדענה

"תכלת" - סדרה חדשה של שיעורים לבנות ולבנים מגיל 21 ומעלה, בדענה. ביום חמישי, כ"ח בטבת (14.1.10), יתקיים שיעור של הרב רונן נויבירט, בנושא: "מה אתה בכלל יודע על אהבה". השיעור יתקיים בשעה 21:45-22:00 לפרטים: איתן - 052-4344757.

1.מ.מ.ק.ב.ר.ים

שפירמידות קשורות

דווקא למצרים? פירמידות עתיקות נמצאו גם באינקה, בסין, ביון הדרו ואינדונזיה.

2. את הפירמידות הראשונות בנו במסופוטמיה העתיקה שבאיראן. פירמידות אלו נקראו זיקוראט (ziggurat). חומר הבנייה היה אבני חול במשקל ממוצע של 2.5 טון (!). הזיקוראט שימשו כמקדשים מוגנים ממפגעים - גובהם מגע הצפות שהיו נפוצות באזור האמבה שלהם מעל מחוקפים להגיע אל המקדש בקלות.

3. למה דווקא פירמידות? ככל הנראה הסיבה היא טכנית בלבד - מבנים בצורת פירמידה מאוזנים במשקלם ולכן גם פחות נוטים לקרוס.

4. זה גדול! נכון שהפירמידות אינן נחלת מצרים בלבד, ואף לא התחילו שם, אך הפירמידה המפורסמת ביותר היא זו משבעת פלאי העולם העתיק - היא בנבתה באלף השלישי לפני הספירה והיא מורכבת מכ-2.3 מיליון אבנים.

5. מי צריך בכלל פירמידות? הפירמידות במצרים נועדו לשמש קברים של גדולי מלכי מצרים - הם האמינו כראה כי הפירמידה משגרת את נשמתו של פרעה אל השמים.

6. בניגוד לדעה הרווחת, לא כולם סבורים שהפירמידות במצרים נבנו בידי בני ישראל.

מ ח ק ר י ם ארכיאולוגיים שונים טוענים כי את הפירמידות בנו פועלים שכירים מצריים שבחרו בכך במקצוע שלהם.

7. גם האסטיקה לא פסחה על הפירמידות. את הפירמידות נהגו לצפות בשכבה נוצצת של אבן גיר אשר שיוותה להן מראה זוהר שנראה מרחק של קילומטרים רבים.

8. פירמידות גם היום: בכניסה למלון הלובר בפריז נמצאת פירמידת זכוכית עקשת שבנה האמן והאדריכל א"מ פיי (I.M. Pei).

9. ושוב פלאי תבל: פירמידת אל קסטיליו שבמקסיקו נמנית על אחד משבעת פלאי תבל החדשים - היא נבנתה במאה ה-11 כמקדש לאל קוקלקן.

10. ואין לא? פירמידת המזון היא כיוני לאיזון הנצרך בין המאכלים שממולץ לאדם לצרוך ביום - הבסיס, שהוא החשוב והנצרך ביותר, הוא הפחממות והקצה הוא הממתקים.

שיעורי נשים בפתניה

ו. שיעור לבנות מפי הרב אביגיל ליטיק שליט"א (כרם ביבנה) - השני בסדרה מעמד האישה ביהדות - יתקיים א"ה ביום שני הקרוב, ג' בשבט, בשעה 20:30.

2. שיעור מעשי לבנות מפי הרבנית טובה אליהו, אשת הרב הראשי לצפת ומרצה במדרשת צפת.

בנוסף: השיעור כשעור לשפע, יתקיים א"ה ביום חמישי הקרוב, ו' בשבט, בשעה 20:30 במדרשת תהלילי, רח' ויצמן 19 בנתניה. לפרטים: רחל 052-7203118.

תגיעו נקודה טובה מגשר "שאנטי"

יצירה ייחודית הנוגעת במקומות החשופים והכואבים של האדם המאמין, דרך המחדדות יומיומיים עם בעיות של הורות וגידול ילדים. שלום בית, הצורך להתחתן, אכילה כפייתית, המינוס בבנק ועוד. קברט הזוי הנע בין עולם דמיוני לריאליסטי. הצגות במע"ש וראו, 16.1, יום ג', י"א בשבט, 26.1 - 20:30; מוצ"ש בא, 23.1 - 20:30; 21:45. בבית גשר. רחוב המלך דוד 10, ירושלים. להזמנות: במייל nekuda7@gmail.com, או בקול: 02-6223607.

"שלום על ישראל" בגיבעתי

ביום חמישי, כ"ח בטבת - 14 בינואר, תתקיים תפילת שחרית בבית הכנסת "שלום על ישראל" בעיר הקודש יריחו. הציאה מהיישוב מבואות יריחו ב-7:30 בבוקר (בלילוי צבאי). הסעה מבניייני האומה בירושלים ב-6:30 בבוקר (חזרה משוערת ב-11:30 בירושלים). אפשר להצטרף להסעה בבית חוגלה (קרוב לצומת בית הערבה הישן) ב-7:00 בבוקר. תחבורה ציבורית לבית חוגלה - אוטובוס 961 היוצא מדי שעה מירושלים לבית שאן, לרדת במחנה מול נבו. מאזור המרכז (דרך חוצה שומרון): אפשרות של נרמפים במכוניות פרטיות - לתאם עם יוני (052-3527313).

הרשמה מראש חובה אצל ארנה (טל': 052-8699300) או יוני (052-3527313). עלות: 50₪ לכיסוי ההוצאות; 25₪ נוגעו ולאברכים.

אברהם אבינו עדיין חי?

שחר ושלומית, בנות שירות במדרשת עמיחי, רמלה

אנחנו: מי שמע על שיר השירים? תלמיד: אני! זה בטלוויזיה, בערוץ הכנסת, לא, בערוץ הספורט, נו... שירים ושעירים...

זו רק דוגמה קטנה למה שמתרחש בשיעורים שאנחנו מעבירות בבתי הספר הממלכתיים ברמלה.

כמו כולם, תמיד כאבנו את העובדה שיש יהודים שהתורה נתפסת אצלם כאוסף של חובות בלתי רלוונטיים, ושהמילה "יהודי" לא אומרת בשבילם הרבה. כשחיפשנו שירות לאומי, גילינו שיש לנו הזדמנות לתרום את חלקנו להעמקת הזהות היהודית בעם ישראל, מתוך הרבה הנאה וסיפוק.

מרכזים להעמקת הזהות היהודית פועלים בעיקר בבתי ספר ממלכתיים (זו הסיבה שעוד לא נפגשתן בהם...), וחלקם גם בחטיבה ובתיכון.

בשיעורים שאנו מעבירות אנו משתדלות להעביר יהדות חיה ורלוונטית, עם הרבה שמחה והנאה.

העבודה מאתגרת מאוד ודורשת הרבה מסירות והשקעה, אבל כשנכנסים לבית ספר ותלמידים רצים לקראתכן בהתלהבות, או כשתלמידה שואלת בעיניים ונצצות: הוא עוד חי? (אברהם אבינו...) וכשמודה מודה לנו על ההזדמנות לשמוע יהדות בצורה חיה ומעניינת, מרגישים שהמאמץ היה שווה. למי שהנושא בוער בה – יש עשייה ב"ה, את מוזמנת לקחת בה חלק!

בדרו על **השירות במרכזים להעמקת הזהות היהודית.**

עלה עלו לקבר יהושע בן נון

תלמידי כיתה ג' בתלמוד תורה 'בן פורת יוסף' מיצהר זכו ללמוד את ספר יהושע במשך כשנה ולקיים מעמד מיוחד של סיום לימוד ספר יהושע על ציון קברו בכפר כיפל חארס הוא תמנת חרס המקראית. בחצות הלילה, אוז לכ' בטבת, באבטחה מיוחדת של כוחות הביטחון עלו ובאו כל תלמידי הכיתה יחד עם המלמדים, הוריהם וקרוביהם.

המעמד המרגש ביטא באופן המקורי ביותר את המהות של ספר יהושע שעליו כותבת הגמרא שהוא "ערכה של ארץ ישראל", במשך שעה ארוכה רקדו התלמידים וחיילי צה"ל ושמחו עם ספר יהושע הכתוב על קלף שהיה מונח בקביעות בציון קבר יוסף עד להקפתו ולגירוש הושיבה.

לאחר הסיום ערכו תפילת מיוחדת בדרכם של יהושע בן נון וכלב בן יפונה למען שמירת ארץ ישראל והצלתה מידי כל המבקשים לפגוע בה ולמוסרה לאויבינו חלילה, ולשלום השבויים והנעדרים ובפרט לגלעד שליט וליהונתן פולארד שישובו מהרה בריאים ושלמים לחיק משפחותיהם.

המארגנים מבקשים להודות לקצין ההגמ"ר בחטמ"ר אפרים, רס"ן מקי סיבוגו, וללכל מפקדי גדוד שחר וחייליו שאבטחו ואפשרו את הממעד המרגש.

יהי רצון שקולות הצצאן, תינוקות של בית רבן, במקום הקדוש, יעלו לפני אבינו שבשמים לעורר רחמים גדולים עבור יושבי הארץ הקדושה, לרשתה ולהוריש את יושביה מפנינו ולרומם קרן ישראל.

עד 30% הנחה

ניתן להשיג ברשת:
המשביר לצרכן קשת

* בתוקף עד ה-1.3.10 * המלאי מוגבל ל 1000 יח'. * כפוף לפריטים המשתתפים במבצע ולמגוון הקיים בסניף. * אין כפל מבצעים והנחות. * המחירים באילת אינם כוללים מע"מ.

קולקציית מעילי הפליז החדשה עם
STORM BLOCK
לפרטים: 09-7941048
www.j-k.co.il

טיפ לקולנוע חברתי 3 באפרת

תיכוניסט!
במאי עלי? שחקן תוחח?
יש לך מה לומר בנושאים חברתיים?
הגישו סרטים בכל הז'אנרים (עלילתי, דוקומנטרי, קומדיה, אנימציה...)
אז קדימה! אקשן, קאט ולהגיש מיד!

אפשר להשתתף בשלוש קטגוריות:

סרטי גמר	סרטים קצרים	
עד 20 דקות	60 שניות	עד 5 דקות
פרסים בשווי 4000₪	פרסים בשווי 2000₪	פרסים בשווי 4000₪
הגשה עד 1.2.10 יד' בשבט	הגשה עד 23.2.10 ט' באדר	הגשה עד 23.2.10 ט' באדר

גם השנה נקיים בפסטיבל סדנאות ע"י אנשי קולנוע מובילים

הפסטיבל מתקיים ב- 16.3.10 א' ניסן במתנ"ס אפרת

לקבלת התקנון, הגשת סרטים ופרטים נוספים
yaron@producshane.co.il | 1-800-222-505

תצוגת תפארת

כי מתחתנים
רק פעם בחיים

ליאור 052-8369476

כתוב לאתר החדש
! המהריך שלנו!!!

www.tiferet5.com

לעלות לעולם עליון המדריך עליון

השבוע האחרון למשלוח תמונות!

מצלמים את הרוח

לקראת כ"ב בשבט, יום גוש קטיף מערכות החיונן, ועד מתישבי גוש קטיף בשיתוף "עולם קטן" מכריזים על תחרות צילום בנושא גוש קטיף תחרות התמונה הכתומה נועדה לתת לכל אחד אפשרות להביע את רוח גוש קטיף באופן ויזואלי. התחרות פתוחה לכל המעוניין, בשתי קטגוריות: 1. ילדים ובני נוער. 2. מבוגרים.

הצילומים אינם חייבים להיות צילומים רוחליסטיים של גוש קטיף, אלא יכולים לעמת בנושאים מופשטים ואמנותיים הקשורים למושג "גוש קטיף" במובן הרחב ביותר העולה על דעתו של הצלם/ת. התמונה שתבחר אמורה "לדבר" ולהביע מבחינה רעיונית את גוש קטיף – אז או/ו היום. כל דרך אמנותית תתקבל ובלבד שלא תהיה זו תמונה מוכרת ידועה של הגוש. כיון שיש מקום לאשוואה, שתי תמונות שמקיימות ביניהן שיח תתאמנה לתחרות.

מרכז קטיף יורשה להשתמש בתמונות שיתקבלו לצורכי מורשת הגוש.

שלושה פרסים בכל קטגוריה: פרס ראשון – 1,000 ₪, פרס שני 400 ₪, פרס שלישי 200 ₪. הסכומים ינתנו בתלושי קניה בחנויות ספרים, צילום או טיולים.

יועדת השיפוט: האמן בנשאב בר חמא, צלמת העיתונות מירי צחי, הבמאי משה הרשטיק והרב קובי בורנשטיין.

את העבודות יש לשלוח לדוא"ל: tmuna@4katif.org.il עד ל"ז בשבט (22.1) בצירוף שם, טלפון ועיר. התוצאות תפורסמנה ב"כ בשבט (6.2) בגליון "בשלח" של "עולם קטן". לפרטים נוספים: יוד מתישבי גוש קטיף 0545684850 www.gushkatif.co.il

להזמנת מנויים: 077-4009570
menuyim.halel@gmail.com

רשות הדיבור

זו הפינה שלכם - שיר סיפור או כל מה שאתם רוצים לומר לאומה: reshuthadibur@olam-katan.co.il

שובו בנים

| יונתן

איכה נטשתני נסוגותי אחור,
ברפש התעסקתי, חושך ולא אור,
לעבד נמכר יוסף נזרק לו אל הבור.

איכה נעלמת נוקבת השאלה,
נפילה ועוד חטא, כבר לא עוזרת התפילה,
עד מתי אמשיך לשתות את כוס התרעלה.

איכה על הר הבית ועל עצמי אני בוכה,
קולי נדם ולא נשמע כמו העגל המוכה,
על אלה אני בוכייה ולאלה אצפה.

איכה אבא, עד מתי אמשיך להילחם
ללבי אין מרגוע וגם אין לו מנחם
שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם

רחייה

| אוריה בן ברית

להתעורר.
אויר נטמע בריאות כבפעם הראשונה.
איך שהמפרקים נזכרים מחדש,
אפילו המים על הפנים
מופתעים מהמפגש.
הבגדים מגלמים גילמות מַלכות,
ואני מתמלא דְּריכוּת.
השרירות של אתמול –
כלא היו, כאילו נכבו מעצמן במהלך הלילה.
והצעקה של שלשום –
שָׁכְכָה, וכבר שכחתי את קוֹלָה.

אני לא מתכוון ללכת לאיבוד
אמצא לי מקום של מיקוד.
וכשהשמש תבחין בי,
הכל יפצח בריקוד.

שונה לא במובן מסוים

/ רביב בוסי

אני הולך עם כולם ולא מבין למה
זה לא שאני רוצה אבל אני נמשך הלאה

רוצה לעמוד לא ללכת
עם כולם רוצה אני להישאר פה לעולם

אני שונה לא במובן מסוים
אם אתה רוצה אז תתרחק כמו כולם

להתנגד לזרם זה דבר מאוד קשה
אבל אם אתה רוצה תיסחף אל הקצה

רוח הקודש

~ צביאל שפר~

בדיוק
עברה
אצלי
ביישוב
רוח הקודש
לא בטוח
שהייתי מוכן
פתאום הגיעה
ללא התראה מוקדמת
רציתי רק להחליף אִתה
כמה מילים
להגיד ש
הלוואי
כדאי
עד מתי
אולי
תישארי
תעשי שבת
ולא הספקתי
פתאום עברה
השאירה אחריה
קווצת שיער
בדל עיפרון
והרבה שאלות.

ד"ך

/ א'

לָך, כל חיי,
לָך, אם כל תקוותיי.
לָך, שביחד נפתור את כל הבעיות,
או שפשוט נראה אותן במשקפיים אחרות.

עלייך, חושב לאחרונה כל הזמן,
כלל לא יודע אם אני לכך מוכן.
האם עשיתי די?
האם בגרתי ונהייתי אדם שאמת חי?
בלימוד הגמרא – האם אני יודע להגדיר סבראא?
ובמידות – כלום אין לי בעיות?
אך האם אני בכלל צודק? אולי אני סתם מדקדק?
כי אין אדם מושלם,
ואם לכך אחכה לא אתחתן לעולם!

אז מה זה להיות מוכן לעוד שלב אחד?
האם יש לכך איזה סימן או שזה בא לבד?
ומי יפגיש אותי אתך?
הרי יש מלא – ומי אחד לשני אותנו ישלח?
ומה עליי לעשות כך ביום יום?
האם לחיות כרגיל ולא לתת למחשבות מקום?
או שמא עליי להיות פועל
ולא לחדול מלהשתדל?
לפנות לשדכנים ולכל הדודות,
לקרוא פרק שירה ועוד ישועות?
ואולי כמו מלאך תבואי ותפתרי לי את כל השאלות,
או שמא עליי לצאת מהר מההזיות...

מרוב שאלות אני כבר מתבלבל,
ואולי כל שנותר לעשות הוא להתפלל.
על מי, על מה – לא אדע,
רק אבקש עזרה בפתרון החידה.

ולך אאחל – אשתי, שבקרוב מאוד ניפגש,
ועזרה מה' לא נתייאש מלבקש.

רוויקי עמך בית ישראל

/ אפרת

הקב"ה אני אוהבת אותך, מאמינה בך ויודעת יותר מכל שאתה מעוניין בטובתי בלבד. רציתי לדבר אתך בעניין אחד שנשגב מבינתנו האנושית, עניין שרבים וטובים מבניך מתעסקים בו – רבנים, שדכנים והמשודכים. אנחנו פונים אליך בקריאה נרגשת – אם אפשר לנסות ולהקל את העניין... תן לנו את הכוח לא להתייאש ולא להתעייף.

תן לשדכנים כוח לא להתייאש מאתנו ולהבין שזאת לא בררנות אלא שפשוט אי אפשר לשדך בין שני אנשים שהדבר היחיד המשותף ביניהם הוא האמונה בך ושכל השאר מקרי בהחלט.

אני יודעת שכל הבחורים שפגשתי מקרבים את האחד היחיד והמיוחד בשבילי ושכל העיכובים הם רק הכנה כדי שנדע להעריך את הטוב ואת המיוחד, וכדי שהנפש תעבור הזדככות כדי שהבית יהיה מושלם, אבל... אם אפשר לזרז את התהליך. אנחנו מתביישים לומר, אבל עייפנו וקצת התייאשנו.

אנא על תשב תפילותינו ריקם ותשלח לנו את זיווגנו הראוי לנו משורש נשמתנו, בקלות מתוך שמחה.

מידה כנגד מידה

תגובה ל'אנטישמיות מתחת לשטיח' / ברוך

בגיליון פרשת ויחי נכתבה ביקורת על הסרט 'ממזרים חסרי כבוד', על כך שהסרט מראה לצופה שאין הבדל בסולם הערכים העקרוני בין יהודים לנאצים, ושכשניתנה ליהודים ההזדמנות לעשות כן הם התייחסו אל הנאצים בדיוק כפי שהתייחסו הנאצים אליהם – הרגו, התעללו, שיקרו, או כפי שמגדיר זאת הכותב: "הסרט בא להעביר מסר ברור: אם היהודים היו יכולים, הם היו נאצים!". לא באתי לדון על המסר של הסרט עצמו, אלא על המסר הבעייתי מאוד שלדעתי נמצא במאמר הביקורת.

אז מעבר לחוסר הדיוק הטכני שיש לציין – יחידת המחסלים 'חסרי הכבוד' לא היו יהודים, כי אם אמריקנים (גם אם היו יהודים בשורות היחידה) – יש להעיר, ואפילו להזדעזע, מהפרספקטיבה הבלתי נסבלת לבחון מעשים בלי לבחון את ההקשר שלהם, ולהשוות בין ישראל לעמלק.

הנאצים עשו מעשים בלתי נתפסים במפלצתיותם, אז איך אפשר לכעוס על הכבשה שקמה על הזאב? האם אנחנו חושבים לא להחזיר לחמאס בשביל 'לא לרדת לרמה שלהם' וכדי להראות שאנחנו שונים? המבקר כותב: "יש סצנות שבהן הגרמנים נותנים אמון ביהודים, ובתמורה היהודים בוגדים ויורים בהם מטווח אפס". והשאלה שעולה היא איזה כבוד ואיזו מעלה יש בלקיים הבטחה שהבטחת תחת איומים לנאצי רוצח יהודים?!

בכל הסרט מוצגים הנאצים כ'בעלי כבוד', שהולכים לתיאטרון, מסודרים בלבושם, ומנשקים ידי גבירות. הסרט לדעתי מדגיש בכישרון רב את הציניות ואת חוסר האנושיות שיש בנאצים מחד גיסא, ואת התכונות הבריאות שצריכות להיות לכל המתנגדים להם מאידך גיסא.

בקשר לשאלה אם צריך להרוג את היטלר עם אקדח או עם קלפן ירקות, זו כבר שאלה שצריכה להישאל פנימה בלב, כיצד זה ישפיע על הנוקם (אם היו מגישים לי את הנאצי ששיסה את כלבו בקרוב משפחתי, הייתי הורג אותו הכי לאט שאפשר, אם הייתי מצליח לעמוד בזה). לנאצים מגיעים כל הסבל, העינויים, והביזוי.

כשאנו מגיעים לפרשיות כמו פינחס, מעשה שמעון ולוי בשכם וכו', בדברי בתורה שנאמרים בסעודות הדוברים תמיד מסתייגים, מתפתלים ומזהירים, שמא לא נחשוב שיש סיבה טובה לספר את הסיפורים הללו, שהפשט תומך בהם שחור על-גבי קלף – 'זו לא דרכנו', 'אז זה היה טוב אבל אי-אפשר ללמוד מזה משהו להיום', 'נכון שהיה פינחס, אבל הדרך האמתית היא דרכו של יהושע', כאילו בהכרח יש סתירה, כאילו אם אפשר היה חנפני הדור היו מוחקים את הפרשיות האלו מהתורה.

אין בעולם כוח מיותר, אין רגש מיותר, אין תשוקה מיותרת, הכל שאלה של עִתוי. עת להרוג. הקריטריון למעשה הרצוי הוא ההבדל בין טוב לרע, ולא עצם המעשה. לא יכול להיות שהביקורת לא מצליחה להבחין בין רצח מתועב לנקמה בריאה ומתבקשת.

הנתונים בצרה ובשביה

בעקבות המאמר שפורסם בשבוע האחרון על יהונתן פולארד / יוסי, בת-ים

"אחינו כל בית-ישראל הנתונים בצרה ובשביה... המקום ירחם עליהם
ויוציאם מצרה לרווחה"
לשבת בבור – ללא אור יום
לשבת בבור – בוז וערום
לשבת בבור – שבור ופגוע
לשבת בבור – ולדעת שהזניחו אותך, שלא רוצים אותך, שמדינה שלמה
מנסה לשכוח מהעבר, להסתכל על העתיד,
אבל הם שוכחים לחיות את ההווה
לראות איך אחינו היקר יושב 24 שנה וסובל ייסורים קשיים.
אבל יהונתן אל תתייאש – עם ישראל מאחוריך, מצפה ומתפלל לשובך
הקרוב, ובע"ה כולנו תקווה שעוד השנה תחזור אלינו...
ובינתיים נבקש סליחה, ונישא כולנו תפילה אל השמים לרפואתו ולשיחרורו
הקרוב של **יהונתן בן מלכה פולארד.**

המבחן האמתי

סיפור | איתן הוד |

מתכונת אחרונה לפני מבחן הבגרות. לילה שלם שלא ישנתי, בחציו הראשון ישבתי עם מתי שניסה להסביר לי כיצד מחשבים תיכון במשולש שווה שוקיים כשנתונים לי הזוויות והניצב. או אולי היה זה האנך? אני לא ממש זוכר. אחר כך ניסה להסביר לי כיצד מוצאים ממוצע של ציוני המבחן בכיתה בעלת התפלגות נורמאלית. ואיך אפשר לדעת מה ההסתברות שתלמיד אקראי יקבל מעל תשעים אם נתון לנו שסטיית התקן היא חמש עשרה. רק בדבר אחד יכול הייתי להיות בטוח – אם המבחן הזה היה במתמטיקה והתלמיד האקראי הייתי אני – הממוצע היה יורד פלאים. אין מה לעשות, אני והמתמטיקה הם שני קווים מקבילים שלעולם לא ייפגשו! דווקא בשאר המקצועות אני די טוב. אנגלית אני שורק, היסטוריה אני זוכר פחות או יותר, לפי הציון באזרחות אני אזרח למופת, ואף על שאני איני עילוי גדול גם עם מקצועות הקודש אני מסתדר לא רע. ורק המספרים הללו שמתבלבלים לי בעיניים כסדרה חשבונית בלתי אפשרית מנצחים אותי ללא קרב. לאחר שמתי נרדם על מבחן בגרות מהשנה שעברה ואני התייאשתי לגמרי, התחלתי לקרוא תהילים – אפילו שלא מומלץ בלילה. מה נשאר לי כבר לעשות?

דממה בכיתה. המורה חדווה מחלקת את הבחינה. אני עובר בעיניי על השאלות, אולי נתקלתי באיזו מהן באחת מאין ספור החזרות שעשיתי. לצערי אני מתבדה. התחלתי חוכך בדעתי במה להתחיל. טריגו או סטטיסטיקה? או אולי אלגברה? ראשי החל כואב, ועיניי כבדו מאוד. "היי אסף", פנתה אליי פתאום הפרבולה ההפוכה וחייכה אלי בנכלוליות חיוך חושף פונקציות בעלות ערך שלילי. "אתה לא רוצה למצוא את נקודות החיתוך שלי עם הישר?" "אולי בפעם אחרת", סירבתי בנימוס והתרחקתי משם במהירות. הפרבולה לא ויתרה והחלה לרדוף אחריי. התחלתי לרוץ כל עוד כוחי בי. לרוע מזלי נכנסתי לשדרה ההנדסית וכמעט שברתי כמה צלעות כשנתקלתי בזווית חדה של משולש שווה צלעות. במקביל מקביליות ומעוינים תפסו אותי בשרירי הטרפז. "מה אתם רוצים ממני?" צעקתי בשארית כוחי. "רק תמצא את הנעלמים ונשחרר אותך", הבטיחו לי. "אני נשבע שאינני יודע איפה הם", התחננתי על נפשי, "וגם לא איפה נקודות החיתוך, והיכן עבר הממוצע ומה ההסתברות שאתקל בו בשנים הקרובות". "מה לעשות אתו?" שאלו כולם ענק שהגיח לפתע וכולו מורכב ממספרים. "מי אתה?" שאלתיו בבהלה. "אני סיחון מלך חשבון", אמר וצחק צחוק מרושע שהדהד באוזניי. בזווית עיני קלטתי את מתי מטייל לו להנאתו בשדרה ההנדסית. "מתי, מתי", התחלתי קורא לו "תציל אותי...". דפיקות קלות שהלכו והתגברו נשמעו לפתע. "בוקר טוב אסף", העירה אותי המורה והוסיפה בלא חדווה: "פתרת כבר את כל המבחן שכבר הלכת לישון? אין סיכוי שתעבור את הבגרות בצורה כזו!"

שלושה ימים לפני הבגרות, אין לי מושג מה אני הולך לעשות. חדווה המורה הגישה אותי על שישים 'ואני נדיבה אתך כפי שמעולם לא הייתי, תאמין לי', אמרה לי. אני מאמין לה, חוץ מהמתכונת הריקה האחרונה, קיבלתי שלושים בשתי הקודמות לה. וכמה שאני 'חורש' אני לא רואה איך אני מגיע לחמישים שאני זקוק לו כדי לעבור. אולי אם היה לי תוספת זמן כמו למֵנִי... אך במצב שלי בטח גם זה לא היה עוזר. "המבחן הזה במתמטיקה הולך להרוס לי את תעודת הבגרות", תיניתי צרתי לפני גוטמן ורועי. "תשב לידי", אומר לי רועי, "הכל יהיה בסדר", הוסיף קריצה מחויכת. "מה?" נרתעתי, "להעתיק ממך את התשובות?" "יש לך ברירה אחרת?" שואל אותי רועי. "בטח שיש לך ברירה", התפרץ גוטמן. "יש לך שלושה ימים להתכונן כמו שצריך למבחן!" אמר בפסקנות. "זה לא יעזור", הנדתי ראשי לשלילה, "בשלושה ימים לא ייכנס לי למוח מה שלא נכנס במשך שנה שלמה". "אל תדאג", טופח על כתפי רועי, "תשב לידי, יהיה בסדר". "זו ממש גניבת דעת", אמר גוטמן את דעתו. "למה גניבה?" הקשה רועי, "אני נותן לו ידיעותיי במתנה גמורה שלא על מנת להחזיר". "לא י'גנוב, לא את דעתך הוא גונב. את דעתה של המורה הוא גונב, היא חושבת שאסף יודע את החומר – בעוד שהכל ממך, והוא אינו יודע כלל", הבהיר גוטמן את האיסור. "אין הכי נמי", תירץ רועי, "המורה לא בודקת את המבחן, אלא בודק חיצוני שבשבילו אסף הוא עוד מספר ועוד כמה שקלים למשכורת. הוא בכלל לא מכיר את אסף ולא מעניין אותו מה הוא יודע ומה לא. ותאמין לי שלמורה חדווה יש מספיק דברים על הראש והיא לא תטרח לבדוק מה היה הציון של אסף, לכן אין גניבה מאף אחד", סיים רועי את טענתו בעד העתקה. "לי זה נראה גניבה בכל זאת", אמר גוטמן והוסיף "בכל מקרה זה רמאות ולא הגון כלל". "עזוב אותך", הניף רועי את ידו. "אתה יודע שלתלמידים בבתי ספר בצפון תל-אביב יש המון הקלות. כל אחד שם פתאום נהיה לי דיסלקט. ההורים העשירים שלהם מסדרים אותם טוב מאוד. ואצלנו, גם אם מישהו באמת צריך הוא לא יקבל הקלה אם להורים שלו אין אפשרות לממן זאת – זה כן הוגן?" שאל אותנו רועי. "מה זה שייך?" אמר גוטמן, "זה שיש דברים לא צודקים ולא הוגנים לא מתיר לנו לרמות". "אנחנו לא מרמים אלא מתקנים את המעוות", הסביר רועי. "אי אפשר לתקן את המעוות במעשה מעוות אחר", התנגד גוטמן. "אפשר ועוד איך – עִם נבל תתנבל" ציטט רועי מהיכן שהוא.

זהו, מחר בבוקר תתקיים הבחינה. רגע האמת הגיע – עוד פחות משתים עשרה שעות. אני מנסה לישון שלא אירדם באמצע המבחן כמו במתכונת האחרונה. זה לא כל כך הולך. אני מתהפך על משכבי וראשי מתפוצץ ממחשבות. ההצעה המפתה של רועי עודה בעינה. זה אמור להיות פשוט וקל. אבל אני ממש מוטרד. והסבתא הזאת שסורגת בזמן שהיא משגיחה עלינו – לא היא זו שמטרידה אותי. אני פשוט לא יודע מה לעשות. יומיים שלא ישנתי, חוץ מלפתור תרגילים – בעצם כמעט שלא עשיתי כלום. העייפות והמחשבות מתרוצצות ונאבקות מי תכניעני ראשונה. ורגע לפני שאני נרדם אני מתפלל – שאקבל מחר החלטות טובות.

לאופיר ועדי ירחי מזל טוב להולדת בתכם הבכורה.
שתכניס לביתכם שמחה שפע וברכה עד בלי די. **באהבה, עולם קטן**

גם לצעירים מגיע הטוב ביותר
מכון שילה מציע טיפול פסיכולוגי מקצועי
במחיר מיוחד
לתלמידי ישיבות ומכינות,
ובנות השירות הלאומי
שילה
050-4113093 או 03-5328114
www.mshilo.co.il

השכנים הכי טובים בכפר גנים ג
נותרו דירות אחרונות

ילקי הערכת שמאי
במיקום הכי טוב בכפר גנים ג החדשה
מתארגנת קבוצת רכישה
לבנייה מיידית
דירת 5 חדרים+מחסן+2 חניות החל* מ-1470000₪
Green
Kefar Ganim , Petach Tikva
לפרטים: דותן הוכמן 052-9966610
dotan_hoc@yahoo.com

בקשר לקשר
בית שלום
קורס מיוחד לרווקות
8 מפגשים בימי ראשון, ט' שבט - ו' ניסן
20:30-22:00 ברובע היהודי, ירושלים
הרבנית עידית איצקוביץ · הרבנית אסתר לבנון
הרבנית קתי מנדלוביץ · גב' גילה ששר · דנה תירוש
שיבוא אחרון לפנינו!
ההרשמה מראש! • מספר המקומות מוגבל!
052-6070373 או 02-6271525
www.binyanshalem.org.il פרטים נוספים באתר:

אפרת
לא מקפיאים!
תנועת עזרא
נוטעת באפרת
יח' שבט 2/2/10

90 בנים חיזון - משנים מציאות
עזרא
חוזרים עם דרך ארץ
פרטים והרשמה - באתר התנועה ezra.org.il
הרשמה עד יום ג' י"א שבט 26/1/10